

Parlamentul Republicii Moldova

S T E N O G R A M A
ședinței plene a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 7 iunie 2018
S U M A R

1.	Aprobarea ordinii de zi.	4 – 23
2.	Reexaminarea Legii nr. 48 din 23 martie 2018 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative. <i>(Referitor la proiectul de Lege nr. 81 din 23.03.2017.)</i> Nr. 875 din 19.04.2018	23 – 25 80 – 81
3.	Reexaminarea Legii nr. 77 din 3 mai 2018 pentru modificarea articolului 51 alineatul (1) din Legea nr. 1453/2002 cu privire la notariat. <i>(Referitor la proiectul de Lege nr. 102 din 28.03.2018.)</i> Nr. 1138 din 18.05.2018	25 – 27 81
4.	Reexaminarea Legii nr. 70 din 26 aprilie 2018 pentru modificarea și completarea Codului de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004. <i>(Referitor la proiectul de Lege nr. 92 din 20.03.2018.)</i> Nr. 1175 din 23.05.2018	27 – 29 81 – 82
5.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru ratificarea Protocolului adițional Nagoya-Kuala Lumpur privind răspunderea și repararea prejudiciului la Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea. Nr. 24 din 07.02.2018	29 – 32 78
6.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Saint Kitts și Nevis privind abolirea regimului	32 – 34 78 – 79

	de vize pentru posesorii pașapoartelor diplomatice, oficiale, de serviciu și ordinare. Nr. 160 din 22.05.2018	
7.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege cu privire la modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru anul 2018 nr. 289/2017. Nr. 151 din 15.05.2018	34 – 42 82 – 85
8.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege privind combaterea insectelor defoliatoare și agenților patogeni ai bolilor în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”. Nr. 106 din 30.03.2018	42 – 48 79
9.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 245-XVI din 21 iulie 2006 privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial (<i>art. 7, 11, 17, 20, 27 ș.a.</i>). Nr. 159 din 21.05.2018	48 – 50 79 – 80
10.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 nr. 281 din 15 decembrie 2017 (<i>art. 1, Anexa nr. 1, Anexa nr. 2</i>). Nr. 166 din 24.05.2018.	50 – 53 80
11.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2018 nr. 280 din 15 decembrie 2017 (<i>art. 1, Anexa nr. 1, Anexa nr. 1.1., Anexa nr. 1.2., Anexa nr. 2</i>) Nr. 165 din 24.05.2018	53 – 70 80
12.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre cu privire la modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 9/2015 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente. Nr. 183 din 06.06.2018	71 80
13.	Adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea articolului 40 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie	82

	2007. Proiectul a fost dezbătut în ședința anterioară, 31 mai 2018. Nr. 137 din 02.05.2018	
14.	<p>ORA ÎNTREBĂRILOR</p> <p>Adresarea întrebărilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Întrebarea doamnei deputat Elena Bodnarenco, adresată Prim-ministrului Republicii Moldova, referitor la soluționarea problemei de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării ce ține de achitarea sumei de 30 mii de lei câștigătorului proiectului guvernamental „Noaptea muzeelor” în Cetatea Soroca. 73 – 74 - Întrebarea doamnei deputat Elena Bodnarenco, adresată Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, referitor la inițiativa ministerului de a exclude notarea elevilor la disciplina Educație fizică. 75 - Întrebarea domnului deputat Iurie Țap, adresată Guvernului Republicii Moldova, referitor la problema întreținerii drumurilor naționale, în special pe segmentul Gura Camencii-Florești. 75 - Întrebarea domnului deputat Iurie Țap, adresată Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, referitor la problema întreținerii drumurilor naționale, în special pe segmentul Sărăteni-Soroca. 75 – 76 - Întrebarea domnului deputat Roman Boțan, adresată Guvernului Republicii Moldova, referitor la problema majorării taxei de stat de înregistrare și modificare în actele statutare ale organizațiilor necomerciale în urma trecerii acestei atribuții de la Ministerul Justiției la Agenția Servicii Publice. 76 – 77 	

Ședința începe la ora 10.06.

Lucrările sînt prezidate de domnul Valeriu Ghilețchi, vicepreședinte al Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Vitiuc, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Stimați colegi,

Rog să vă ocupați locurile.

Domnule Ganaciuc,
Poftim, anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,
Bună dimineața.

Vă anunț că la ședința Parlamentului, din totalul celor 101 deputați, și-au înregistrat prezența 89 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Lupu Marian – deplasare, Babiuc Aliona – deplasare, Gudumac Elena – deplasare, Candu Andrian – cerere, Andronachi Vladimir – cerere, Hotineanu Vladimir, Bodarev Eugen – cerere, Lebedinschi Adrian – cerere, Șupac Inna – cerere, Ghimpu Mihai, Zotea-Durnea Alina.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc.

Ședința este deliberativă.

Propun să ne ridicăm în picioare pentru a onora Drapelul Republicii Moldova. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Înainte ca să trecem la ordinea de zi, vreau să vă anunț că astăzi își sărbătorește ziua de naștere colegul nostru domnul Vladimir Golovatiuc. Îl felicităm și-i dorim „La mulți ani”. (*Aplauze.*)

Da, când e unul sînt mai multe aplauze, domnule Diacov, aveți dreptate, da.

Avem mai multe propuneri care au venit din partea deputaților legat de ordinea de zi de astăzi. Prima propunere vine din partea grupului de deputați din Frațiunea Partidului Liberal Democrat, prin care se solicită să fie audiat astăzi președintele Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Cine v-a prezenta? Domnul Țap?

Poftim, domnule Țap, aveți un minut pentru a prezenta această propunere.

Domnul Iurie Țap:

Conform Raportului Centrului de Jurnalism Independent, campania electorală pentru alegerea primarului general al municipiului Chișinău a fost reflectată neadecvat. Citez din știre: „Trustul de presă al oligarhului Vladimir Plahotniuc l-a prezenta în lumini pozitive pe socialistul Ion Ceban și l-a denigrat pe contracandidatul său Andrei Năstase în turul doi”.

Postul public „Moldova 1” și posturile private „RTR Moldova” și „PRO TV” au avut un comportament relativ echilibrat, oferind acces ambelor concurenți electorali în știri, fără a favoriza sau defavoriza evident vreunul dintre ei.

Postul privat „TV8” i-a reflectat pe ambii candidați neutru, fiind, totodată, evident ușor un dezechilibru în favoarea candidatului Andrei Năstase, care a fost reflectat în câteva rînduri în context pozitiv și în defavoarea candidatului Ion Ceban, reflectat și în context negativ.

„Jurnal TV” a oferit acces în știri ambilor candidați, care au fost prezentați în contexte diferite: candidatul Andrei Năstase a fost favorizat masiv prin reflectare exclusiv pozitivă, iar candidatul Ion Ceban a fost prezentat atît în lumină negativă, cît și neutră, și pozitivă.

„NTV Moldova” și „Accent TV” l-au promovat masiv pe candidatul Ion Ceban și l-au defavorizat masiv pe Andrei Năstase, pe care l-au prezentat exclusiv în lumină negativă.

Voi mai aminti că, atunci cînd a fost audiat Raportul CCA, s-a vorbit despre grave derapaje la acest capitol. CCA este responsabil de faptul că, de fapt, se încalcă grav prevederile legale, prevederile Constituției și nu se asigură accesul corect la informare, așa cum prevede Constituția.

În acest sens, solicităm ca astăzi să fie audiat președintele Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Am înțeles. Dacă fracțiunile vor să se expună pe marginea acestei propuneri?

Da, domnule Batrîncea,

Poftim.

Domnul Vlad Batrîncea:

Știți, statul de drept și regulile democrației prevăd abordări egale. Dacă dumneavoastră spuneți de unii, spuneți și de alții.

Eu, de exemplu, ca deputat în Parlament, am sesizat CCA în privința agitației în ziua alegerilor, deci agitație agresivă, deschisă de către „Jurnal TV” și „TV8”, inclusiv agitație în ziua alegerilor, inclusiv aducerea alegătorilor, inclusiv și alte fărădelegi: amenințări, comportament foarte agresiv.

De aceea este absolut inutil să încercăm în Parlamentul Republicii Moldova să abordăm asemenea lucruri prin această prismă cum s-a propus.

Și mai mult, vreau să vă spun, anume așa cu încălcarea legii, cu încălcarea gravă a legii, dumneavoastră, cei de dreapta, pretindeți că vreți să construiți în Moldova stat de drept. Așa ați condus această țară din 2009 înapoi cu standarde duble și atunci cînd este nevoie să promovați propriul al dumneavoastră candidat, atunci sînteți gata să comiteți încălcarea legii.

Încă o dată spun, CCA a amendat de două ori canalul „NTV”. Canalul „NTV” a fost amendat și a fost sancționat de mai multe ori decît orișicare alt canal de televiziune, însă eu n-am văzut ca CCA, controlat de actuala

conducere, să sancționeze „Jurnal TV” pentru agitație în ziua alegerilor. Dacă asta ar fi „NTV”, de exemplu, licența ar fi ridicată, în cazul canalului „Jurnal TV”, ei pot să-și permită orișice.

De aceea considerăm, stimați colegi, că acest subiect este unul absolut inutil, mai ales că el, în această sală așa cum am auzit, a fost interpretat absolut subiectiv.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule Apostol,

Dacă tot la aceeași chestiune? Da, poftim.

Domnul Ion Apostol:

Faptul după cum reacționează unii, cum s-au „diorgăit”, înseamnă că arată că ei, de fapt, sînt stăpînii adevărați ai postului „NTV”.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bun.

Stimați colegi,

Haideți ... (*Rumoare în sală.*) Liniște în sală.

Vreau să supun votului.

Deci supun votului propunerea colegilor din Frațiunea Partidului Liberal Democrat de a include în ordinea de zi pentru astăzi audierea președintelui Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Propunerea nu a fost susținută de plen.

Următoarea propunerea, de asemenea, din partea grupului, din partea Frațiunii Partidului Liberal Democrat din Moldova este includerea în ordinea de zi pentru următorul ciclu bisăptămînal audierea Raportului de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017 – 2020.

Cine face prezentarea? Domnul Țap.

Poftim.

Domnul Iurie Țap:

A fost realizat primul Raport de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, acțiunile prevăzute pentru anul 2017. Grupul, prezentat de Parlament și Comisia Electorală Centrală, a discutat. În cadrul acestor discuții au fost scoase la iveală și probleme serioase privind implementarea.

În linii mari am putea spune că pilonul I „Parlamentul” și pilonul IV „Comisia Electorală Centrală” realizarea strategiei depășește cu puțin 30 la sută.

În parte, Comisia Electorală Centrală nu a pregătit, Parlamentul nu a aprobat, cum prevedea Planul de acțiuni, pentru primul trimestru modificarea legislației privind responsabilitatea proporțională și echitabilă a problemei finanțării partidelor și campaniilor electorale, ceea ce prevăd și Memorandumul semnat între Republica Moldova și Uniunea Europeană la 23 noiembrie 2017.

Apropo, acest memorandum vorbește despre faptul că raportul anual trebuie să fie supus aprobării Parlamentului.

Pornind de la faptul că problemele combaterii corupției, în special la nivel înalt, de fapt, se mimează, și pornind de la prevederile legale, solicităm ca în acest ciclu bisăptămînal pentru săptămîna viitoare să fie audiat acest raport, așa după cum prevăd documentele la care m-am referit.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc, domnule Țap.

Dacă fracțiunile vor să se expună pe marginea acestui subiect? Nu văd.

Deci supun votului.

Cine este pentru includerea în ordinea de zi pentru următorul ciclu bisăptămînal audierea Raportului de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017 – 2020, vă rog să votați.

Insuficient.

Nu sînt voturi pentru a fi inclusă în ordinea de zi această propunere.

Următoarea propunere vine din partea unui grup de deputați care propun să adoptăm o Declarație despre protejarea patrimoniului etnolingvistic. Declarația a fost înregistrată sub nr. 187 din ziua de azi, din 7 iunie.

Cine va face prezentarea? (*Rumoare în sală.*)

Fracțiunii Partidului Socialiștilor, da. Nu-i nici o problemă, dar sînt un grup de deputați, oricum m-am uitat în direcția dumneavoastră. Cine va face prezentare?

Domnule Țurcan,

Poftim.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da. Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor propunem ca astăzi să fie inclus în ordinea de zi adoptarea unei Declarații cu privire la protejarea patrimoniului etnolingvistic.

Ce se are în vedere? Pe data de 4 iunie, Curtea Constituțională a examinat sesizarea unui grup de deputați, prin care s-a solicitat examinarea constituționalității unor prevederi legale, inclusiv și Legea în întregime cu privire la funcționarea limbilor pe teritoriul Republicii Moldova.

Partea dispozitivă care a fost publicată deci în această hotărîre, Curtea Constituțională și-a asumat, de fapt, atribuțiile care sînt improprii absolut dumnealor și anume a considerat, a constatat că Legea cu privire la funcționarea limbilor este învechită.

Ca rezultat, s-au pornit mai multe interpretări, mai mult ca atît, interpretările care aduc la destabilizarea situației social-politice în Republica Moldova. În aceste condiții, cînd aceste atribuții nu aparțin Curții Constituționale, dar aparțin Parlamentului Republicii Moldova de a considera una sau alta, legea care a fost aprobată de către Parlament, deci a pierdut deja actualitatea sau nu.

Mai mult ca atît, luînd în considerare prevederile constituționale, și anume Titlul VII, articolul 7 din Constituție care clar prevede că Legea din 1 septembrie '89 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova rămîne în vigoare în măsura în care nu contravine prezentei Constituții, noi considerăm că Parlamentul trebuie să-și expună poziția față de această hotărîre. Una la mînă.

Și doi, ce este cel mai important să deci, îndeamnă toate autoritățile de stat, să, urmează acestor prevederi Constituționale care au fost date citirii și, totodată, în această declarație să fie expuse foarte clar garanțiile și asigurări pentru minoritățile naționale pentru ca situația să nu fie destabilizată.

Vă mulțumesc.

Și încă o sugestie. Avînd în vedere că nu toți deputații posibil că au făcut cunoștință cu această declarație, poate unele fracțiuni au nevoie de o pauză, poftiți, luați o pauză, examinați textul și după ea expuneți poziția.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Văd că sînt reprezentanți doritori din partea fracțiunilor să se expună.

Domnule Apostol,

Dumneavoastră doriți să vă expuneți? Sau domnul Boțan, cineva.

Domnul Boțan.

Poftim, domnule Boțan.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc.

Bineînțeles că noi, în calitate de deputați care am semnat această sesizare la Curtea Constituțională, dar și în calitate de membri ai Fracriunii Partidului Liberal, nu vom susține propunerea făcută de fracriunea respectivă.

Mai mult ca atît, considerăm că ceea ce a constatat Curtea Constituțională privind desuetudinea acestei legi este o hotărîre justificată și trebuie să fie clar pentru toată lumea că, în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) din Constituția Republicii Moldova, toate etniile se bucură de aceleași drepturi și nici o etnie nu poate să se bucure de anumite privilegii.

Or, în conformitate cu legea respectivă se făcea o anumită discriminare în raport cu alte minorități etnice, iar noi considerăm că toți trebuie să fim egali în fața legii.

Plus la aceasta, ceea ce trebuie să fie clar de astăzi înainte – limba oficială a Republicii Moldova, limba de stat, limba română, este cea care constituie temelia unității acestui stat și, respectiv, este limba de comunicare între etniile care locuiesc pe teritoriul Republicii Moldova.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc și eu.

Din partea Fracriunii Partidului Liberal Democrat – doamna Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Este paradoxal să aduci în Parlament un subiect care ține în exclusivitate de mediul academic. În cea mai săracă țară din Europa precum este Republica Moldova, care este sfîșiată de corupție, mafia înflorește, o justiție selectivă, în loc să-și onoreze promisiunile electorale Președintele Republicii Moldova Igor Dodon, iar socialiștii dumnealui să-i ajute să-și onoreze promisiunile, dumnealui vine cu limba română și cu istoria Moldovei.

Rușine!

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Din partea Fracriunii Partidului Democrat – domnul Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

O abordare strict juridică. Bine, nu am dori și nu ar fi corect să comentăm deciziile Curții Constituționale. Totodată, ar fi corect ca întreaga societate să cunoască care sînt consecințele juridice ale acestei decizii. Vă răspund eu, vă răspund: nici un impact juridic în privința statutului oricărei limbi de circulație pe teritoriul Republicii Moldova nu este.

Acea lege din '89, ea rămîne în sistemul actelor juridice, dar, totodată, trebuie să menționăm că 95 la sută din acele prevederi, drepturi, obligațiuni au fost transpuse în alte acte normative în marea majoritate, Legea cu privire la apărarea drepturilor minorităților naționale. Avem o sumedenie de legi care prevede statutul, inclusiv al limbii ruse.

Totodată, stimați colegi, eu aș vrea să aduc aminte colegilor din dreapta mea, Partidului Socialiștilor, că în anul 2003 a fost adoptată o lege care se numește concepția politicii naționale în Republica Moldova, lege care este în vigoare și care prevede următoarele, citez foarte scurt: Republica Moldova constituie continuarea politico-juridică a proceselor multisekulare de statalitate continue a poporului moldovenesc, proces la care și-a adus contribuția biserica ortodoxă.

Moldovenii, naționalitatea fondatoare a statului, împreună cu reprezentanții altor etnii: ucraineni, ruși, găgăuzii, bulgarii, evreii, românii, bielorușii, țigani, romii, polonezii și alții constituie poporul Moldovei, pentru că Republica Moldova este patria lor comună.

Mai mult, limba rusă, care în conformitate cu legislația are statut de limbă de comunicare interetnică, se aplică și ea în diverse domenii ale vieții, statului și societății, pentru Moldova este caracterul bilingvismului moldo-rus. În actualele condiții este necesar să se creeze acele posibilități legale.

Stimați colegi,

Legislația prevede inclusiv momentele pe care le-am menționat. Nu s-a schimbat absolut nimic, nu ar fi corect să venim cu... să sensibilizăm această problemă care artificial se creează.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, domnule Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Cred că nu este oportună această propunere.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Domnule Batrîncea,

Nu știu, doar dacă în calitate de replică din partea fracțiunii pot să vă ofer cuvîntul.

Poftim, domnule Batrîncea.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da, vă mulțumesc.

Domnule Președinte al ședinței,

Într-adevăr, în calitate de replică.

Da, doamnă Ciobanu,

Înflorește corupția. Avem probleme cu justiția, avem probleme cu economia, exodul masiv al populației și în această situație să ridicați de dragul alegerilor parlamentare această problemă delicată, sensibilă, să provocați dezbinarea societății și să provocați aceste discuții contradictorii și absolut inutile era absolut periculos.

Și de aceea noi considerăm că și Curtea Constituțională, prin aprecierea sa foarte neclară, că nici domnul deputat care s-a expus nici nu a putut spune ce înseamnă desuetudine și nu a putut pronunța acest cuvînt.

Și de aceea dacă e să vorbim de anumite anacronisme, trebuie să spunem că, în acea Europă spre care tindem, problema limbii vorbite deja este demult depășită și numai voi artificial de fiecare dată vă întoarceți la această problemă și vreți înainte de alegeri să creați iarăși o isterie în societate.

De aceea ne pare foarte rău că Curtea Constituțională a făcut ceea ce a făcut.

Și, apropo, domnule Sîrbu, dacă dumneavoastră vă referiți și la alte legi, aceste legi sînt într-un complex cu legea din '89, Legea cu privire la funcționarea limbilor. Și dacă e să vorbim despre anacronisme, eu pot să vă zic că Constituția Statelor Unite are sute de ani și nimeni nu spune că ea deja nu este actuală. Și de aceea păcat că Curtea Constituțională a produs și a pornit acest subiect inutil pentru societate.

Într-adevăr, doamnă Ciobanu, noi trebuie să ne ocupăm cu problemele care sînt importante.

Și referitor la limba de comunicare interetnică. Peste 1 milion de cetățeni în această țară vorbesc această limbă și dacă construim statul democratic și statul de drept, noi trebuie să asigurăm condiții egale pentru toți cetățenii acestei țări și nicidecum noi nu putem construi și impune o societate monoetnică, care pretindeți voi.

De aceea ne pare rău de această hotărîre a Curții. De aceea și am propus o declarație prin care Parlamentul să expună poziția sa referitor la păstrarea cursului privind dezvoltarea statului de drept, asigurarea drepturilor și garanțiilor tuturor cetățenilor acestei țări.

Și vă rog frumos să susțineți această declarație, de aceea că ea nu conține nimic politic și doar exprimă voința Parlamentului în vederea promovării democrației și asigurării drepturilor tuturor etniilor din această țară.

Mulțumim. (*Aplauze.*)

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Vreau să supun votului. Supun votului propunerea Frațiunii Partidului Socialiștilor de a introduce pe ordinea de zi aprobarea Declarației despre protejarea patrimoniului etnolingvistic.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Voturi insuficiente. Propunerea nu a fost susținută de plenul Parlamentului.

Următoarea propunere, venită, de asemenea, din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor, este următoarea: audierea Primului-ministru, domnului Pavel Filip, cu privire la imixtiunea Guvernului în activitatea regulatorului independent ANRE, cauzele majorării prețurilor la combustibil și consecințele grave pentru economia națională și nivelul de trai al populației.

Cine va face prezentarea? (*Rumoare în sală.*)

Domnule Batrîncea,

Poftim.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da. Vă mulțumesc, domnule Ghilețchi.

Stimați colegi,

Cu toții am urmărit situația cu ANRE-ul și această majorare a prețurilor la carburanți este drept consecință la acel Regulament care a fost aprobat de către ANRE. În baza acestui Regulament, acestei metodologii, prețurile... agenții economici au solicitat majorarea prețurilor la carburanți.

Și în urmare, noi, în acest Parlament, am dezbătut problema, dar în Parlament nu am găsit numitor comun și am văzut cum domnul Pavel Filip a ieșit cu o adresare publică către ANRE, cu solicitarea de a anula decizia privind majorarea prețurilor. Și de aceea considerăm că trebuie audiat Prim-ministrul, de ce Guvernul admite imixtiunea în treburile în activitatea

unui regulator care este, după lege, independent, care a fost indicația dumnealui către ANRE și de ce decizia privind majorarea prețurilor a fost doar suspendată temporar, dar nu anulată, așa cum cere întreaga societate.

Aducem aminte că regulatorul național ANRE este și servește interesului național și nicicacum nu servește piața și agenții economici. Ei trebuie să facă tot posibilul ca poporul Republicii Moldova să nu sufere din cauza acestor majorări în lanț. Și vă aducem aminte, atunci când... s-a ieftinit prețul la gaz natural pentru Moldova, când s-a ieftinit prețul la... piețele internaționale la combustibil, la petrol, în Republica Moldova prețurile au rămas, practic, aceleași. Atunci când prețul se majorează, ei majorează și pentru consumatorii noștri.

De aceea vrem să audiem pe domnul Prim-ministru, acela care dă indicații ANRE-ului, ca să știm care sînt consecințele pentru economia națională, pentru situația socială din țară, pentru cetățeni. Și ca dumnealui să explice, această decizie a ANRE-ului a fost doar temporară sau a fost anularea acestui Regulament.

Și ultima, stimați colegi, noi considerăm că acel Regulament, care a fost aprobat de ANRE, trebuie în mod categoric anulat, deoarece el duce la majorarea prețurilor.

Și vrem, totodată, să avem posibilitatea de a adresa întrebări și ANRE-ului, prin intermediul domnului Filip, care a făcut imixtiunea în treburile ANRE.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumesc, domnule Batrîncea.

Doar așa, o mică remarcă. Învinuindu-l pe domnul Filip de imixtiune, nu cumva riscăm și noi, ca și Parlament, să ne amestecăm în treburile interne ale ANRE?

Dar este dreptul fracțiunilor.

Acum, dacă are cineva o remarcă sau o opinie față de această propunere a Frației Partidului Socialiștilor? (*Gălăgie în sală.*)

Văd niște butoane apăasate, dar am impresia că ele nu sînt la acest subiect. Nu la acest subiect.

La acest subiect. Nu sînt.

Da. Domnul Diacov, da. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Eu am înțeles, domnule Novac. Înțeleg, înțeleg, știu.

Da, poftim.

Domnul Dumitru Diacov:

Bun. Eu tot îs de acord cu ideea că, dacă noi încercăm acum să-l aducem pe tapet pe domnul Prim-ministru, înseamnă că și Parlamentul își permite să se implice și să se amestece în orice treabă.

Economia este domeniu de responsabilitate a Guvernului. De aceea, eu cred că asta n-a fost o indicație a domnului Prim-ministru, a fost o sugestie a domnului Prim-ministru, a fost o observație a domnului Prim-ministru.

Și dacă ANRE a reacționat și a reexaminat această poziție, este o chestie bună.

Fiindcă nu cred că socialiștii se pronunță pentru majorarea prețurilor la benzină. De aceea eu cred că nu este temă de discuție. O să vedem ce evoluează.

ANRE-ul este independent și de Guvern, și de Parlament. De aceea... lăsăm posibilitatea ca ei să lucreze.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumesc, domnule Diacov.

Domnule Reidman,

Poftim.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Mersi.

Конечно, любой гражданин, в том числе и премьер-министр, который ответственен за экономику, имеет право высказать свое суждение относительно цен. Но если это суждение принимается во внимание мгновенно, а расчеты проводятся неделями, на чем основывалось АНРЕ, когда устанавливало такую цену, если оно вдруг смогло в одну ночь ее изменить? Поэтому премьер-министр должен здесь стоять, потому что методика расчета цен, решение, которое принимает АНРЕ, оно утверждалось где-то, не самим АНРЕ, и не только им. Поэтому это правильно.

Я считаю, что мы имеем право требовать премьер-министра сюда. Тем более, что вы видели последний отчет, например, Молдова-газ, которое дает миллиард 600 миллионов лей прибыли... вернее, прибыли больше, чем в прошлом году? Откуда это, откуда это? За чей это счет?

При этом вы знаете, что эта прибыль – это очень хитрый момент. Эта прибыль – это в основном курсовая разница, с которой уплачен налог в бюджет этого Правительства. Таким образом, с нас могут брать любые деньги.

Премьер-министр должен ответить на наши вопросы по поводу расчетов регулируемых тарифов.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Mulțumesc, domnule Reidman.

Domnule Țap,

Poftim.

Domnul Iurie Țap:

Eu, de fapt, aș vrea să precizez: ANRE-ul este regulator, într-adevăr, este independent și poate să i se ceară explicație, justificări, nu să se dea indicații.

Or, atunci când a fost problema tarifelor la gaze și a propus... experții au propus 30 la sută, ANRE-ul a spus – 10 la sută, iar Guvernul a spus – 20 la sută, ceea ce a executat și ANRE-ul. Aici este, de fapt, impunerea sau acel dictat.

Și dacă vorbim despre independență, păi, trebuie s-o asigurăm și audierea trebuie să răspundă și la aceste întrebări.

Parlamentul, ca autoritate supremă reprezentativă, este în drept să audieze în cazul dat și Prim-ministrul, și ANRE-ul.

Noi vom susține această propunere.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc și eu.

Acum, domnule Batrîncea, înțeleg că, dacă aveți un minut replică la ceea ce s-a spus și apoi supun votului.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da. Vă mulțumesc, domnule Ghilețchi.

Domnule Diacov,

Vă aduc aminte că săptămîna trecută, la ședința Parlamentului, ați vorbit că, iată, Parlamentul nu este în drept să facă imixtiune în activitatea ANRE-ului.

După acea ședință, în 5 minute, iese domnul Filip și permite imixtiunea în treburile aceluiași operator național, regulator național independent.

Pe noi ne interesează: de ce noi, Parlamentul, care sîntem aleși de popor, nu avem dreptul, dar Guvernul, care a fost numit în 6 minute, are dreptul. Și de aceea, noi dorim să-l auzim și pe domnul Filip, prin prisma situației economice, consecințelor. Și avem întrebări mai sistemice.

Și dacă, cum spuneți dumneavoastră, Guvernul răspunde pentru situația economică, vrem să-i adresăm întrebări respective și îl invităm pe domnul Filip la această tribună.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Supun votului propunerea Frațiunii Partidului Socialiștilor de a-l invita în ședința de plen a Parlamentului pe domnul Prim-ministru pentru audieri cu privire la imixtiunea Guvernului în activitatea regulatorului independent ANRE. *(Gălăgie în sală.)*

Cine este pentru, vă rog să votați.

Nu sînt suficiente voturi.

Poftim, putem solicita...

Stimați numărători,

Eu supun încă o dată votului această propunere și vă rog atenție, ca să numărăm voturile.

Frațiunea Partidului Socialiștilor vrea să fie numărate voturile.

Cine este pentru includerea în ordinea de zi audierea Prim-ministrului, domnului Pavel Filip, vă rog să votați. *(Rumoare în sală.)*

Ascultăm rezultatele numărătorilor.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 23.

Sectorul nr. 2 – 4.

Sectorul nr. 3 – 10.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

37 de voturi, nu sînt voturi suficiente pentru a fi inclus în ordinea de zi. Propunerea n-a fost susținută de plen.

Stimați colegi,

Nu a fost susținută de plen.

Nu, de ce insistați?

Vedeți că nu au fost suficiente voturi ca să fie susținută de plen această propunere.

Următoarea propunere este din partea unui grup de deputați din Frațiunea Partidului Democrat.

Deputații solicită excluderea din ordinea de zi de astăzi a proiectului de Lege nr. 74, Lege ce ține de modificarea și completarea Legii nr. 352 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova.

Cine va prezenta argumentarea?

Domnule Diacov,

Poftim.

Domnul Dumitru Diacov:

Domnule Președinte,

Noi azi dimineață am avut o discuție cu reprezentanții Guvernului pe acest subiect, pe acest proiect și există câteva propuneri din partea colegilor.

Guvernul cere timp ca să mai precizeze, să mai examineze.

Și cred că săptămâna viitoare vom reveni asupra acestui proiect.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Atunci poate îl amânăm pentru săptămâna viitoare?

Domnul Dumitru Diacov:

Îl transferăm pentru săptămâna viitoare, da.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Cine este pentru a transfera acest proiect de lege pentru săptămâna viitoare, vă rog să votați.

Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Legat de proiectul ordinii de zi, care a fost adoptat de Biroul permanent, dacă sînt obiecții din partea autorilor sau președinții de comisie, vă rog să vă expuneți acum.

Doamnă Goța,

Poftim.

Doamna Aliona Goța:

Domnule Președinte,

În calitatea mea de autor, rog să fie exclus din ordinea de zi de astăzi, proiectul de Lege nr. 35 din 14 februarie 2018.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Deci este proiectul sub numărul 10 în ordinea de zi. La propunerea sau solicitarea autorului, acest proiect de lege se exclude din ordinea de zi de astăzi.

Dacă mai sînt propuneri,
Domnule Boțan,
La ordinea de zi ați vrut sau nu?
Domnule Carpov,
Poftim, domnule Carpov.

Domnul Eugen Carpov:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

În calitate de vicepreședinte al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, rog să fie exclus punctul 12 din ordinea de zi. Este vorba despre proiectul nr. 172 din 29.05.2018 pe motiv că încă nu există un coraport al Comisiei securitate națională, ordine publică și apărare. Este pentru miercuria viitoare în agenda comisiei, o să-l examinăm și pentru joi, vineri săptămîna viitoare va fi propus pentru ședința plenară.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Am înțeles. Eu am vorbit cu doamna Buliga, am înțeles că comisia nu are obiecții dacă amînăm acest proiect, pentru că nu avem coraport din partea Comisiei de securitate. Deci eu cred că se acceptă prin consens.

Dacă mai sînt obiecții la ordinea de zi? Nu sînt.

Atunci, stimați colegi, cu propunerile pe care le-ați auzit, cu amînările și excluderile care s-au făcut...

Domnule Stati,
Poftim, dacă aveți...

Domnul Sergiu Stati:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Am vrut o scurtă intervenție. Dat fiindcă astăzi dimineață ni s-a distribuit tuturor deputaților o adresare a unei organizații nonguvernamentale referitor la situația cu școala moldovenească din satul Aluatu, raionul Taraclia.

Vreau să menționez că ceea ce se relatează în această adresare nu corespunde întocmai adevărului, ba, mai mult ca atît, ministerul... este vorba, de fapt, despre închiderea... pericolul închiderii acestei școli și, respectiv, se aduc învinuiri la adresa autorităților că, chipurile, nu au posibilitate ca să susțină activitatea în continuare. Acest lucru nu corespunde realității.

Mai mult ca atît, Ministerul Educației a alocat 3 milioane de lei pentru a organiza reparația acestei școli, respectiv, am avut discuții și cu Direcția de învățămînt raională și cu primarul acestei localități și care au

confirmat că nu există nici un fel de pericol. Ba, mai mult ca atât, ministerul și direcția vor depune toate eforturile pentru ca activitatea acestei școli în continuare să fie benefică pentru localitate și pentru cetățenii care trăiesc în această localitate.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc și eu.

Deși nu este un subiect pe ordinea de zi, dar dacă s-a dorit această informație, ea a fost făcută.

Da, domnule Apostol,

De procedură ați spus că aveți.

Domnul Ion Apostol:

Stimați colegi,

Domnule Președinte,

La mine aici demult ardea becușorul, dumneavoastră văd că treceți cu vederea acest lucru. Dați prioritate altor colegi din alianța dumneavoastră.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Apostol,

Vă dau cuvântul în continuare. Eu am întrebat dacă aveți luări de cuvânt la subiectele care se discutau. Cu siguranță că eram gata să vă ofer microfonul.

Domnul Ion Apostol:

Păi, antevorbitorul meu exact s-a referit la subiectul pe care vroiam să-l abordez eu.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Poftim, iertați-mă.

Domnul Ion Apostol:

Și anume despre situația alarmantă, strigătoare la cer în ceea ce privește situația școlii românești, e unica școală românească din satul Aluatul, raionul Taraclia.

Și aici cineva spune că nu este adevărat. Este foarte adevărat. Trebuie să te deplasezi la loc. Fiindcă din banii care s-au alocat din partea Guvernului României a fost reparată doar partea clădirii unde este amplasată grădinița. Fiindcă în acest sat, în urma reformei s-a comasat gimnaziul cu grădinița și acum are titulatura de Gimnaziul-grădiniță „Dmitrie Cantemir”.

Și vreau să vă spun că acolo învață 50 de elevi în aceste condiții precare și urmează încă 20 de micuți să vină în septembrie anul acesta, ei nu pot să activeze în școală, și profesorii, și elevii nu pot să activeze în astfel de condiții.

Și solicităm Comisiei educație să se deplaseze la fața locului, să studieze acest subiect și ca să alocăm banii necesari ca să reparăm și cealaltă parte a clădirii și să o dotăm cu tot ce trebuie. Fiindcă acolo unde este interesul statului, văd că unii deputați își bat capul de limba unui stat străin, în timp ce o comunitate din Republica Moldova, care studiază în limba română moare, fiindcă acolo unde moare școala, moare și satul, moare și comunitatea.

De aceea eu mă adresez colegilor din această comisie și nu numai lor să facă o deplasare și eu mă ofer să merg și eu acolo și ceilalți din colegii mei ca să verificăm situația la fața locului.

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc și eu.

Dar uitați-vă, domnule Apostol, eu mi-am cerut iertare de la dumneavoastră, dar ce ați vorbit dumneavoastră nu ține de procedură.

La drept vorbind, abordați o problemă care, poate merită să fie abordată, dar ea nu este astăzi în ordinea de zi. Fiecare deputat a primit această adresare. Fie la nivel de deputați sau la nivel de fracțiuni, sau grupuri parlamentare, noi putem veni cu anumite inițiative – fie să organizăm o comisie, fie să ne deplasăm la fața locului, ceea ce este perfect legal, doar că din nou, acest lucru, iertați-mă, nu ține de procedură.

Nu știu, dar, domnule Dudnic, dumneavoastră vreți, dar, din nou, aș vrea doar de procedură, pentru că dacă intrăm în dezbateră acestui subiect, noi deraiem și de la ordinea de zi, și de la Regulamentul Parlamentului.

Domnul Corneliu Dudnic:

Господин Председатель, de procedură.

Мне неудобно делать вам замечание, но хочу обратить ваше внимание на то, что вы уже лишили меня один раз права реплики, когда речь шла о русском языке и об обращении Партии либералов в Конституционный суд. Поэтому попрошу вас больше не делать этого, не лишать меня права говорить с трибуны Парламента – это первое.

И теперь по второй теме. Я всего лишь маленькую реплику нашим коллегам из либеральной партии.

Уважаемые коллеги,

если бы вы обладали хотя бы элементарными знаниями истории молдавского государства, то вы бы понимали, что румынская школа не может называться, если она называется школой имени Дмитрия Кантемира, то по определению она не может называться румынской. Вы, наверное, не знакомы с персонажем, которого зовут Дмитрий Кантемир, поэтому изучите, пожалуйста, элементарные вещи, а потом будете говорить об этом.

Спасибо.

И последнее. Перестаньте вводить общество в заблуждение. Вам уже сказали – Правительство выделило 3 миллиона лей на ремонт этой школы. Поэтому не вводите людей в заблуждение, уважаемые коллеги из либеральной партии.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Eu v-am rugat ca dumneavoastră să vă expuneți doar pe proceduri. Legat de obiecția care mi-ați făcut-o: noi avem o practică în Parlament, atunci când este o propunere din partea unei fracțiuni, eu ofer dreptul fracțiunilor parlamentare să se expună. Din partea Frațiunii Partidului Democrat s-a expus domnul Sîrbu pe acel subiect. Trebuia să aleg între dumneavoastră și domnul Sîrbu. Am considerat că domnul Sîrbu se va expune mai, cum să zic, mai reprezentativ, din partea fracțiunii. De aceea, eu cred că cum am reușit, dumneavoastră deja judecați.

Stimați colegi,

Doamnă Maria Ciobanu,

Domnule Boțan,

Eu, din nou, nu aș vrea ca noi să intrăm în această polemică. Nu-i pe ordinea de zi subiectul acesta. Nu știi, dacă insistați, dar foarte scurt, doamnă Maria, pentru că deja trebuie să trecem la discuția... (*gălăgie în sală.*)

Poftim, doamnă Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Vă mulțumesc, domnule Ghilețchi.

Domnule deputat Dudnic,

Noi cunoaștem personalitatea lui Dimitrie Cantemir și vreau să-l citesc pentru dumneavoastră: „Noi, moldovenii, la fel, ne spunem români, iar limbii noastre, nu dacică, nici moldovenească, ci românească”. Astfel, că dacă vrem să-l întrebăm pe un străin dacă știe limba noastră, nu-l întrebăm: „Știi moldovenește?”, ci „Știi românește?”.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bun. Eu cred că...

Domnule Apostol,

Domnule Boțan,

Dumneavoastră ați avut posibilitatea... (*gălăgie în sală*), bine, cine dintre doi va oferi replica?

Domnule Apostol,

Poftim.

Domnule Ion Apostol:

Stimați colegi,

Eu vă rog pe cei care nici nu cunosc limba, nici istoria noastră să nu ne dați lecții nouă. Să vă învățați propria voastră limbă și istoria. Eu știu cine este Dimitrie Cantemir și ce a scris el, și pomenesc special pentru cei deștepți. Dimitrie Cantemir a scris „Discriptio Moldaviae” în limba latină la comanda Academiei din Berlin. Plus la aceasta, Dimitrie Cantemir era român și se socotea român și a scris „Istoria ieroglifelor”, „Primul tratat muzical pentru muzica turcească, Imperiul Otoman”, de care vă folosiți și voi, sînteți beneficiari.

În afară de aceasta, Antioh Cantemir, fiul lui Dimitrie Cantemir este fondatorul poeziei ruse moderne și a fost ambasador al Rusiei în Marea Britanie. Dacă vreți să vă mai spun, pot vă spun foarte multe, așa că mai bine studiați voi cine este Dimitrie Cantemir și originile voastre.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumim, domnule Apostol.

Domnule Stati,

Dumneavoastră înțeleg că tot aveți dreptul la replică și cu aceasta încheiem dezbateră pe marginea acestui subiect, pentru că el nu este, repet, inclus în ordinea de zi.

Domnule Stati,

Poftim.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule Președinte.

De fapt, nu am avut sarcina și scopul ca să stîrnesc discuții aprinse în sală, pur și simplu ca să menționez niște lucruri. În același timp, vreau să spun că nu există nici o școală românească în Taraclia, este școala moldovenească din satul Aluatu.

Doi. Deci dați, stimați colegi, ca să nu isterizăm toată starea de lucruri acolo, cine dorește ca să meargă la Taraclia să aibă întrevederi la Direcția de

învățămînt. Am avut azi-dimineață o discuție cu directoarea de la această direcție, respectiv ea este gata ca să meargă cu toți deputații care vor dori.

Dar încă o dată accentuez, haideți să nu politiză, să nu isterizăm situația, să mergem ca să discutăm, pentru ca să facem ceva pentru țară, dar nu pentru ca să ne punem stele pe epoleți în scopuri electorale.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc și eu.

Stimați colegi,

Închidem acest subiect.

Eu propun să fie aprobată ordinea de zi cu modificările care au fost anunțate.

Cine este pentru aprobarea ordinii de zi de astăzi, vă rog să votați.

Vă mulțumesc.

Majoritatea celor prezenți au votat adoptarea ordinii de zi.

Primul proiect care va fi examinat este proiectul ... **Legea nr. 48 din 23 martie 2018, este vorba de reexaminarea acestei legi**, deoarece ea n-a fost promulgată de Președintele Republicii Moldova.

Și o invit la tribuna centrală pe doamna Raisa Apolschii.

Procedura, trebuie să vină întâi domnul Lebedinschi, da, sau ...? (*Rumoare în sală.*) Este deja.

Poftim.

Domnul Maxim Lebedinschi – *consilier al Președintelui Republicii Moldova în domeniul juridic și relațiilor instituționale, reprezentant al Președintelui Republicii Moldova în relațiile cu Parlamentul și Guvernul:*

Vă mulțumesc, domnule vicepreședinte.

Stimați deputați,

Prezenta Lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative a fost restituită de domnul Președinte din următoarele motive.

Potrivit notei informative, proiectul urmărește scopul asigurării unei uniformități a normelor privind salarizarea membrilor judecătorești ai Consiliului Superior al Magistraturii, dar și a inspectorilor judecătorești din cadrul Inspecției Judiciare.

La baza elaborării legii a stat problematica existența unor norme care reglementează salarizarea judecătorilor, adoptate la diferite etape care sînt în contradicție.

Astfel, în procesul examinării legii au fost identificate aspecte care merită o atenție suplimentară și anume prevederile articolului IV al legii, potrivit cărora urmează a fi abrogat articolul II din Legea nr. 185 din 26 iulie 2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 946 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, care, de fapt, stabilește că inspectorii judecătorești sunt salariați la nivelul stabilit pentru judecătorii de la Curtea de Apel în Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

În final, am venit cu două propuneri concrete, prin care, de fapt, pledăm pentru păstrarea cadrului normativ existent la moment la capitolul „Salarizarea judecătorilor inspectori”. Ori deși proiectul în general are drept scop majorarea salariilor pentru această categorie, s-a ajuns la o reducere semnificativă a acestor salarii.

Judecătorii inspectori, de fapt, sunt acel organ de investigare intern sau acel mecanism, prin care CSM poate să controleze un judecător.

Dacă pentru CNA, ca organ de control, s-au stabilit salarii mai mari, pentru procurori s-a stabilit salarii mai mari, atunci nu înțelegem, de ce pentru un alt organ de control aceste salarii au fost reduse?

Rugăm susținerea poziției domnului Președinte.

Și vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, domnule Lebedinschi.

Întrebări în adresa dumneavoastră nu sunt.

O invit pe doamna Apolschii.

Între timp vreau să fac un anunț. Votul astăzi va fi în două etape. Adică, primul vot va fi la ora 13.00, după care vom stabili care va fi următoarea oră pentru vot. Primul vot va fi la ora 13.00.

Doamnă Apolschii,

Poftim.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc.

Onorat Parlament,

Comisia a examinat demersul Președintelui Republicii Moldova, domnul Igor Dodon, privind remiterea spre examinare a Legii nr. 48/2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

La data de 23 martie 2018, în scopul uniformizării cadrului legal referitor la salarizarea atât a judecătorilor detașați în Consiliul Superior al Magistraturii și Inspekția judiciară, cât și a membrilor non-judecătorești, precum și excluderea normelor contradictorii și a lacunelor existente în

legislația din domeniu, Parlamentul a adoptat Legea nr. 48 vizînd modificarea și completarea unor acte legislative.

Examinînd demersul și sintetizînd argumentele invocate, comisia constată că Președintele Republicii Moldova propune menținerea reglementărilor legale care stabilesc salarizarea inspectorilor judecătorești la nivelul salariilor judecătorilor curților de apel.

În acest context, Președintele a prezentat un demers suplimentar din 2 mai în care au fost expuse următoarele propuneri.

La articolul II din lege, după cuvintele „salariul inspectorului-judecător și al inspectorului-judecător principal se stabilește” se va completa cu următorul text „la nivelul salariului judecătorilor de la curțile de apel”.

Punctul 2. Excluderea articolului III și IV din lege.

În rezultatul examinării, comisia, cu majoritatea voturilor, a decis propunerea Legii nr. 48/2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative pentru reexaminarea de către Parlament cu menținerea hotărîrii adoptate anterior.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Și eu vă mulțumesc.

Întrebări nu sînt în adresa comisiei.

Mergem mai departe. Al doilea subiect din ... a doua chestiune din ordinea de zi este **Legea nr. 77 din 3 mai 2018 privind modificarea articolului 51 din Legea cu privire la notariat**. De asemenea este o lege respinsă de Președintele Republicii Moldova.

Și-l invit pe domnul Lebedinschi să prezinte poziția Președintelui.

Domnul Maxim Lebedinschi:

Vă mulțumesc, domnule vicepreședinte.

Stimați deputați,

Prezenta lege a fost restituită pe principii de oportunitate. Ca idee generală considerăm că mecanismul care a lucrat pînă în prezent, de fapt, nu a prejudiciat procesul cetățenilor și n-am văzut problemă pînă acum. Adică, efectul de bază al lui era că un cetățean al Republicii Moldova, înainte de a-și înstrăina un bun imobil, urma să-și execute și obligațiile față de bugetul de stat. Deja să rămînă în varianta cum a fost sau în varianta nou propusă rămîne la latitudinea deputaților.

Sperăm că poziția domnului Președinte va fi susținută.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumesc, domnule Lebedinschi.

Întrebări nu sînt în adresa dumneavoastră.

O invit pe doamna Apolschii pentru a prezenta poziția comisiei.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc.

Onorat Parlament,

Comisia a examinat demersul Președintelui Republicii Moldova, domnul Igor Dodon, privind remiterea spre examinare a Legii nr. 77 din 3 mai 2018 pentru modificarea articolului 51 din Legea cu privire la notariat.

Legea nr. 77 pentru modificarea articolului 51 din Legea cu privire la notariat, este o lege organică, care are drept scop optimizarea procedurii de înstrăinare și înregistrare a bunului imobil prin exonerarea persoanelor fizice și juridice de obligația prezentării de către proprietarul bunurilor a certificatului Serviciului Fiscal privind lipsa sau existența restanțelor față de buget aferente bunurilor respective.

În rezultatul examinării legii nominalizate, Președintele a expus unele obiecții și a remis-o Parlamentului spre reexaminare. Comisia, la rîndul său, a examinat obiecția expusă și a respins propunerea înaintată, prin care se propunea menținerea obligației proprietarilor de a prezenta certificatul privind lipsa de datorii la buget la autentificarea contractului de înstrăinare sau de gaj, aferent bunurilor respective, argumentînd-o prin faptul că scopul legii nominalizate este de a optimiza procedura de înstrăinare și înregistrare a bunurilor imobile.

Urmează de menționat faptul că, odată cu înstrăinarea sau gajarea bunului imobil, restanța fiscală nu se transferă noului proprietar, aceasta fiind în continuare obligația contribuabilului căreia îi aparține, iar responsabilitatea stingerii acesteia va rămîne în continuare pe vînzătorul bunului sau pe debitorul gajist.

Respectiv, prezentarea certificatului privind lipsa sau existența restanțelor față de buget aferent bunului imobil care face obiectului contractului de înstrăinare, gaj nu transferă restanța fiscală noului proprietar și nu afectează legalitatea tranzacției.

În contextul celor expuse, Comisia juridică, numiri și imunități, cu majoritatea voturilor, a decis propunerea Legii nr. 77 din 3 mai 2018 pentru examinare de către Parlament cu menținerea hotărîrii adoptate anterior.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumesc și eu, doamnă Apolschii.

Întrebări nu sînt în adresa comisiei.

Următorul proiect de Lege care urmează să fie dezbătut este din nou o lege care a fost respinsă de Președintele Republicii Moldova. Este vorba de **Legea nr. 70 din 26 aprilie 2018 pentru modificarea și completarea Codului de executare al Republicii Moldova.**

Îl invit la tribună pe domnul Lebedinschi, pentru a prezenta poziția Președintelui.

Domnul Maxim Lebedinschi:

Vă mulțumesc, domnule vicepreședinte.

Stimați deputați,

Prezenta lege a fost restituită de către domnul Președinte avînd la bază, de fapt, două obiecții esențiale.

În prima ne referim nemijlocit la sintagma „legătura cauzală directă” reflectată în prevederile articolului 63 alineatul (1).

Considerăm că la acest capitol urmează să fie înlocuită sintagma cu dispozitivul documentului executorului și acest, sintagma „acesta”, la fel, urmează să fie înlocuită cu „dispozitivul documentului”.

Logica reiese din faptul că executorul judecătoresc se ghidează strict de dispozitivul hotărîrii instanței, adică ceea ce și se reflectă în titlul executorului. Alte variante pentru a executa dumnealui nu are, decît să ceară o explicație a modului de executare în cazul în care sînt neclarități la acest capitol.

Da, înțelegem că poate undeva se dorește de a exclude abuzuri din partea executorilor judecătorești, însă noi trebuie să înțelegem că în caz de abuz aceștia urmează să fie sancționați disciplinar, administrativ, contravențional sau penal.

A doua obiecție se referă, la fel, la redacția modificată a articolului 63 alineatul (1) litera a) și d), care nu corespund rigorilor gramaticale și astfel contravine articolului 54 al Legii cu privire la actele normative.

Avînd în vedere că în această normă de drept sînt enumerate mai multe atribuții ale executorului judecătoresc, ele se cer a fi expuse în mod omogen. Însă, după substituirea, la litera a), a cuvintelor „să aplice sechestru”, unde „să aplice” este, de fapt, un verb, cu cuvîntul „aplicare”, unde aplicarea constituie un substantiv, s-a creat situația cînd o acțiune a executorului este redată prin substantiv, iar cealaltă prin verb „să interzică”.

În cazul vizat se cere sau revenirea în punctul a) la forma „să aplice” sau substituirea în punctul b) pînă la d) a verbului „să interzică” cu substantivul „interzicerea”.

Urmare a celor expuse, rugăm susținerea poziției domnului Președinte.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc și eu, domnule Lebedinschi.

Întrebări nu sînt.

Poftim, doamnă Apolschii, prezentați raportul comisiei.

Doamna Raisa Apolschii:

Vă mulțumesc.

Onorat Parlament,

Comisia a examinat demersul Președintelui Republicii Moldova, domnul Igor Dodon, privind remiterea spre examinare a Legii nr. 70 din 26 aprilie pentru modificarea și completarea Codului de executare.

Vreau să amintesc că, la data de 26 aprilie 2018, Parlamentul a examinat și a adoptat în lectura a doua și finală proiectul de Lege nr. 92 din 20 martie 2018, inițiativă legislativă a Guvernului, care a fost elaborat în vederea executării Hotărîrii Curții Constituționale nr. 17 din 10 mai 2017, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate și a fost declarat neconstituțional textul, deschid ghilimelele „Interdicția privind eliberarea documentelor de stare civilă, a actelor de identitate sau a permiselor de conducere se aplică exclusiv de către instanța de judecată”, am încheiat citatul, din articolul 22 alineatul (1) litera v) din Codul de executare.

În rezultatul examinării legii nominalizate, Președintele Republicii a expus unele obiecții și a remis-o Parlamentului spre examinare.

Comisia a examinat obiecțiile expuse și a respins propunerea înaintată la articolul unic punctul 2 din Legea nr. 70/2018, prin care se propune ca în partea introductivă a articolului 63 alineatul (1) să fie omise cuvintele „au legătură cauzală directă cu dispozitivul documentului executoriu”, am încheiat ghilimelele, am închis ghilimelele.

Iar cuvîntul „acesta” să fie înlocuit cu cuvintele „dispozitivul documentului executoriu”, argumentînd-o prin faptul că efectul expresiei date vine să intervină în subsidiar pentru cauzele cînd un document executoriu nu rezultă direct necesitatea aplicării unei măsuri de asigurare, însă din cauza comportamentului debitorului sau altor circumstanțe obiective sau subiective acesta nu poate fi executat sau există riscul credibil că executarea acestuia va fi compromisă în viitor.

Cu referire la cea de-a doua obiecție prin care se propune modificarea articolului 63 alineatul (1) litera a) din Codul de executare, comisia a acceptat propunerea ca teza referitoare la litera a), prin care cuvintele,

ghilimele le deschid, „să aplice sechestrul”, ghilimele închise, se substituie cu cuvintele „aplicarea sechestrului” să fie exclusă din proiectul de lege.

În contextul celor expuse, comisia, cu majoritatea voturilor, a decis propunerea Legii nr. 70 din 26 aprilie 2018 pentru examinare de către Parlament, cu obiecțiile acceptate mai sus.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc și eu, doamnă președinte.

Întrebări nu sînt în adresa comisiei.

Ora votului, așa cum a fost anunțată, va fi, domnul Diacov face o precizare, la 12.30.

Haideți să vedem, domnule Diacov, cum decurge examinarea proiectelor din ordinea de zi.

Următorul proiect pe care-l propun dezbaterii este proiectul sub nr. 7 din ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului adițional Nagoya-Kuala Lumpur privind răspunderea și repararea prejudiciului la Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea.**

Invit, din partea Guvernului prezintă proiectul de lege domnul Vasile Luca, secretar de stat al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Domnul Vasile Luca – secretar de stat al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului:

Stimate domnule Președinte al ședinței,

Stimați deputați,

Atenției dumneavoastră se propune pentru examinare proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului adițional Nagoya-Kuala Lumpur privind răspunderea și repararea daunelor la Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea și la Convenția privind diversitatea biologică.

Protocolul adițional reprezintă concretizarea prevederilor articolului 27 din Protocolul de la Cartagena care a introdus obligația părților de a iniția un proces de elaborare a unor norme și proceduri internaționale în domeniul răspunderii și reparării prejudiciului rezultat din mișcarea transfrontalieră a organismelor vii modificate.

Protocolul adițional se bazează pe o abordare administrativă asupra examinării măsurilor de răspuns în situație de cauzare a daunelor păstrării și utilizării durabile a diversității biologice sub acțiunea organismelor vii modificate genetic legate de deplasările transfrontaliere.

Ratificarea Protocolului va avea un impact favorabil asupra mediului înconjurător și asupra sănătății umane, prin stabilirea de reguli și proceduri internaționale în domeniul răspunderii și reparării prejudiciului produs de organismele vii modificate, prin mișcarea lor transfrontalieră intenționată sau neintenționată.

Ratificarea Protocolului adițional Nagoya-Kuala Lumpur nu impune crearea a noi instituții sau subdiviziuni în instituțiile existente și nu implică pentru țară obligații financiare speciale.

Rog susținerea proiectului respectiv.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc, domnule Luca.

Întrebări în adresa autorului nu sînt.

O invit la tribuna centrală pe doamna Violeta Ivanov, președinta Comisiei politice externe și integrare europeană, pentru a prezenta raportul comisiei.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte al ședinței,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și comunică următoarele.

Protocolul adițional Nagoya-Kuala Lumpur privind răspunderea și repararea prejudiciului la Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea potrivit alineatului (1) articolului 11 din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova se încadrează în categoria privind tratatele internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Protocolul adițional privind răspunderea și repararea prejudiciului a fost semnat la Sediul ONU din New York în cadrul celei de a 19-a Sesiuni a Comisiei ONU pentru Dezvoltare Durabilă și a intrat în vigoare la 5 martie 2018.

În prezent 40 de state sînt părți ale acestui Protocol. Protocolul adițional reprezintă concretizarea prevederilor articolului 27 din Protocolul de la Cartagena, care a introdus obligativitatea părților de a iniția un proces de elaborare a unor norme și proceduri internaționale în domeniul răspunderii și reparării prejudiciului adus mediului prin efectele adverse ale mișcării transfrontaliere a organismelor vii modificate genetic.

Protocolul adițional este primul acord multilateral de mediu care definește prejudiciul asupra biodiversității, respectiv ca un... deci respectiv ca un efect advers asupra conservării și utilizării durabile a diversității biologice, luînd în considerare și riscurile asupra sănătății umane.

De asemenea, tratatul stabilește o listă indicativă a elementelor care trebuie folosite pentru a caracteriza un astfel de efect advers și definește măsurile reparatorii.

Ratificarea Protocolului va avea un impact favorabil asupra mediului și asupra sănătății umane, contribuind la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, prin stabilirea de reguli și proceduri internaționale în domeniul răspunderii și reparării prejudiciului produs de organismele modificate genetic, a căror origine rezidă în mișcarea transfrontalieră, intenționată și neintenționată.

Este de remarcat faptul că ratificarea Protocolului adițional Nagoya-Kuala Lumpur privind răspunderea și repararea prejudiciului la Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea constituie un angajament asumat de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană și una din măsurile prevăzute în Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere preconizat pentru perioada 2017–2019. Mă refer la capitolul 13 din Planul de acțiuni.

Comisiile permanente ale Parlamentului au prezentat avizele pozitive, pronunțându-se pentru examinarea și adoptarea proiectului de lege vizat.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului a emis, de asemenea, un aviz pozitiv.

În contextul celor expuse și în temeiul articolului 27 și articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului a adopta prezentul proiect de Lege pentru ratificarea Protocolului adițional Nagoya-Kuala Lumpur privind răspunderea și repararea prejudiciului la Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea în prima și a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc și eu, doamnă Ivanov.

Întrebări în adresa comisiei nu sînt.

Ofer acum cuvînt pentru coraport domnului Mudreac, președintele Comisiei mediu și dezvoltare regională.

Poftim, domnule Mudreac.

Domnul Radu Mudreac:

Vă mulțumesc.

Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului adițional Nagoya-Kuala Lumpur privind răspunderea și repararea prejudiciului la Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea și propune pentru examinare în prima și a doua lectură... aprobare.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, domnule Mudreac.

Nici în adresa Comisiei mediu și dezvoltare regională nu sînt întrebări.

Următorul proiect pe care-l supun dezbaterii este proiectul nr. 8 în ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Saint Kitts și Nevis privind abolirea regimului de vize pentru posesorii pașapoartelor diplomatice, oficiale, de serviciu și ordinare.**

Invit autorii proiectului de lege din partea Guvernului.

Proiectul va fi prezentat de domnul Mihail Căpățîină, secretar general de stat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Domnul Mihail Căpățîină – *secretar general de stat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene:*

Mulțumesc mult.

Stimate domnule Președinte al ședinței,

Stimați deputați,

Propun atenției dumneavoastră pentru examinare și adoptare proiectul Legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Saint Kitts și Nevis privind abolirea regimului de vize pentru titularii pașapoartelor diplomatice, oficiale, de serviciu și ordinare, semnat la Londra, la 2 martie 2018. (*Gălăgie în sală.*)

Acordul se încadrează în categoria tratatelor interguvernamentale și stabilește dreptul cetățenilor ambelor state de a intra, tranzita și a se afla pe teritoriul celeilalte părți fără viză pentru o perioadă de pînă la 90 de zile, în decurs de 6 luni de la data primei intrări, cu condiția că nu intenționează să desfășoare activități de întreprinzător, angajare în cîmpul muncii, studii, reintegrarea familiei, activități umanitare sau religioase.

Acordul are la bază principiul reciprocității și corespunde intereselor ambelor state. Acordul nu conține prevederi care ar avea repercusiuni negative asupra economiei Republicii Moldova și nu va implica angajamente financiare din partea Republicii Moldova și nici cheltuieli suplimentare privind implementarea acestuia.

De notat că, prin Legea nr. 47 din 23 martie 2018, Republica Moldova a abolit unilateral regimul de vize pentru cetățenii acestui stat, iar prin acordul dat, se instituie un regim fără de vize și pentru cetățenii Republicii Moldova care intenționează să călătorească în această țară.

Astfel, acest stat este al optulea cu care se instituie regim fără de vize din lista celor 33 de state pentru care Republica Moldova a abolit vizele în martie 2018. (*Gălăgie în sală.*)

Acordul nominalizat este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova și Cartei ONU. Acesta este compatibil cu tratatele internaționale și nu atrage după sine necesitatea modificării sau completării legislației naționale.

În acest context, rog susținerea ratificării acordului menționat.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc și eu, domnule Căpățînă.

Întrebări în adresa autorului nu sînt.

Invit la tribuna centrală pe doamna Ivanov, președintele Comisiei politice externe și integrare europeană, pentru a prezenta raportul comisiei.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și constată următoarele.

Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Saint Kitts și Nevis privind abolirea regimului de vize pentru posesorii pașapoartelor diplomatice, oficiale, de serviciu și ordinare, potrivit alineatului 1 din articolul 11 din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se încadrează în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Acordul, semnat la 2 martie 2018 la Londra, creează cadrul juridic pentru stabilirea unui regim de călătorii fără vize pentru cetățenii Republicii Moldova și ai Federației Saint Kitts și Nevis și vine să reconfirme angajamentele de aprofundare a relațiilor bilaterale dintre cele două state partenere. (*Rumoare în sală.*)

Potrivit acordului, cetățenii statelor părți, titulari ai pașapoartelor diplomatice, oficiale, de serviciu și ordinare, vor fi scutiți de obligativitatea deținerii vizelor pentru intrare, ieșire sau tranzitarea teritoriului celeilalte părți pentru o ședere neîntreruptă sau pentru mai multe șederi, ale căror durată nu va depăși 90 de zile calendaristice, în decursul unei perioade de 180 de zile calendaristice.

Scutirea de viză nu acordă cetățenilor dreptul la muncă, cu excepția activității diplomatice corespunzătoare pentru persoanele desemnate să activeze într-o misiune diplomatică, oficiu consular sau în cadrul unei organizații internaționale pe teritoriul celeilalte părți contractante.

În timpul aflării pe teritoriul statului de destinație, cetățenii sînt obligați să respecte legislația acestuia, inclusiv regulile privind șederea și deplasarea cetățenilor străini.

Comisiile permanente ale Parlamentului s-au pronunțat în favoarea ratificării acordului. Direcția generală juridică a Secretariatului a emis, de asemenea, un aviz pozitiv.

În contextul celor expuse și în temeiul articolelor 27 și 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană propune adoptarea proiectului de lege în prima și a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc și eu, doamnă Ivanov.

Întrebări în adresa comisiei nu sînt.

Vom supune proiectul votului la ora votului.

Acum propun plenului Parlamentului dezbateră **proiectului de Lege cu privire la modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru anul 2018. Este dezbateră pentru lectura a doua.** Proiectul este sub nr. 4 în ordinea de zi.

Și îl invit la tribuna centrală pe domnul Ștefan Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte al ședinței,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe, în contextul avizelor prezentate de către comisiile parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului și amendamentele deputaților, a examinat proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru 2018 pentru lectura a doua și expune următoarele.

Proiectul de lege are drept scop ajustarea indicatorilor bugetari la venituri, cheltuieli și soldul bugetar, reieșind din reestimarea prognozelor principalilor indicatori macroeconomici, revizuirea și prioritizarea programelor de cheltuieli, implementarea programelor noi și asigurarea implementării în continuare a reformei administrației publice centrale.

Amendamentele și propunerile înaintate la proiectul de lege în cauză au fost remise Guvernului ca să se expună asupra acestor propuneri în contextul prevederilor articolului 131 alineatele (4) și (6) din Constituția Republicii Moldova.

Guvernul a aprobat avizul asupra amendamentelor la proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea Legii bugetului de stat, prin Hotărîrea Guvernului nr. 509 din 5 iunie 2018.

În cadrul ședinței comisiei, au fost puse în discuție amendamentele și propunerile înaintate, în contextul avizului Guvernului asupra amendamentelor la proiectul de lege, iar rezultatele examinării sînt expuse în anexa la prezentul raport.

Amendamentele susținute implică alte modificări corespunzătoare atît în textul proiectului de lege, precum și în anexele la lege, care sînt prezentate în redacție nouă.

Cheltuielile suplimentare, conform amendamentelor susținute, urmează a fi acoperite din contul reducerii alocațiilor bugetare, în special la acțiuni cu caracter general, iar rezultatul modificărilor operate indicatorii generali ai bugetului de stat (venituri, cheltuieli, deficit) nu au fost modificați.

În acest context, pentru anul 2018, veniturile bugetului de stat se propun a fi stabilite la nivel de 36 miliarde 992,005 mii lei, iar cheltuielile bugetului de stat se propun a fi stabilite la 41 de miliarde 984,505 mii lei cu un deficit în sumă de 5 miliarde 062,500 mii lei.

Pornind de la cele menționate și ținînd cont de avizele comisiilor permanente, Direcției generale juridice, comisia propune proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea bugetului de stat pentru anul 2018 spre examinare și adoptare în lectura a doua ca fiind lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Și eu vă mulțumesc.

O întrebare din partea domnului deputat Cobzac.

Domnul Grigore Cobzac:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Noi avem o situație, cînd cu 10 zile în urmă, Guvernul înaintează proiectul de Lege privind modificarea bugetului de stat și peste cîteva zile tot Guvernul vine și, prin hotărîrea sa, constată „Solicitățile de alocații suplimentare pentru autoritățile publice centrale se susțin integral”.

Spuneți-mi, vă rog, chiar au intervenit circumstanțe noi timp de 10 zile că Guvernul vine și-și modifică însăși propunerea sa cu care a venit în Parlament? Prima întrebare.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule deputat.

Sigur că în raport am menționat despre faptul „continuarea reformei administrației publice centrale” și aceste modificări ale Guvernului vin în acest context redistribuirea pe interior la nivel de autorități centrale.

Domnul Grigore Cobzac:

Da, doar că ele puteau să vină deodată, cu 10 zile în urmă, atunci când a înaintat proiectul de lege în Parlament.

Bine. Și am a doua întrebare, ea ține de... eu cred că... eu constat asta ca totuși lipsă de corectitudine. În contextul alocațiilor pentru autoritățile publice locale, noi am obținut sinteza amendamentelor astăzi dimineață și cei din comisie, iar deputații din Parlament astăzi în plen le-au obținut.

Se atestă o situație repetată, ca și cea care s-a produs când a fost adoptat bugetul, când, practic, despre posibilitatea de a înainta amendamente ce țin de procurări și investiții capitale, reparații capitale au știut doar cei care au presupus că Guvernul va admite asemenea modificări.

Eu presupun că s-a știut și a fost aceasta conștient efectuat. Ca și dovadă: iată, în toate propunerile în lista amendamentelor, toate propunerile sînt efectuate de către deputații de la guvernare. Nici un amendament nu este de la Partidul Comuniștilor, nici unul de la Partidul Liberal, nici unul de la Partidul Liberal Democrat. Mie mi se pare totuși o lipsă de corectitudine.

Dacă din start Guvernul ar fi spus: „Noi alocăm 100 de milioane la procurări, investiții capitale, reparații capitale și solicităm ca deputații să prezinte procurări”. Dar această sumă nu a fost menționată în proiectul de lege care a venit din Guvern în Parlament, ca, ulterior, totuși să se găsească această sumă.

Eu insist că este o lipsă de corectitudine față de deputații din opoziție, care reprezintă și ei cetățeni, care au și ei solicitări de la cetățeni și care ar putea să vină cu propuneri.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule deputat de întrebare.

Eu personal de la această tribună, când am prezentat proiectul de lege și raportul pentru primă lectură, am solicitat să înaintați amendamente de la toți deputații. Dacă unii deputați nu au participat la ședința sau nu erau când prezentam raportul, asta este altă întrebare.

Vreau să menționez faptul că toate amendamentele care au fost înaintate din partea deputaților comisia le-a selectat, le-a sistematizat și le-a remis Guvernului. Comisia nu a decis cui să-i dea și cui să nu dea, pentru că nu are așa drept comisia.

De aceea vreau să menționez că dacă vă uitați pe sinteză, multe propuneri care sînt aici făcute de mine personal sînt în baza demersurilor directe ale primarilor sau altor localități, nicidecum nu au fost selectate pe alte criterii. De aceea noi avem demersuri și de la președinți de raioane și de la primării, și nu a fost selecția care o spuneți dumneavoastră pe criterii de opoziție sau guvernare.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Și eu vă mulțumesc.

Nu știu, domnule Cobzac, mai aveți poate o remarcă?

Da, poftim.

Domnul Grigore Cobzac:

O precizare. Eu totuși atrag atenția atît a cetățenilor, cît și a deputaților că în sinteză sînt amendamente venite doar de la deputații de la guvernare.

Vă mulțumesc.

Socialiștii tot sînt la guvernare. Nu vă distanțați de dînșii, nu vă distanțați. Și nu... *(discuții în sală.)*

Vă mulțumesc, domnule avocat.

Nu vă distanțați de dînșii.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Cobzac,

Vă mulțumesc.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Țurcan.

(Voce din sală.)

Domnule Mudreac,

Amendamentele le voi pune la vot cînd vom supune votului proiectul de lege – este mai corect. Pentru că nu putem acum, este incorect acum amendamentele, puteți să le formulați, eu mi le voi nota, dar vor fi supuse votului atunci cînd voi supune votului însăși proiectul de lege.

Da, poftim, domnule Țurcan.

Domnul Vladimir Țurcan:

Vă mulțumesc.

Stimate domnule președinte al comisiei,

Este o întrebare, în principiu, destul de delicată. În ce sens? Eu am înaintat un pachet de amendamente, inclusiv și amendamentul sub nr. 399 înregistrat, ce ține de reparația edificiului blocului de studii al gimnaziului rus „Dimitrie Cantemir” din Ștefan Vodă. Cu regret, acest amendament cumva a fost pierdut în comisie și nu a fost în genere supus examinării.

Eu vă rog foarte mult să găsim posibilitatea să examinăm acest amendament și măcar parțial, totuși, mă adresez deja și la Guvern, să fie pornită această reparație, deoarece este unica instituție de învățămînt în limba rusă în centrul raional.

Mai mult ca atît, a fost cîndva, vreo cîtiva ani în urmă lipsită de dreptul să fie liceu și copiii, astăzi, din raion, inclusiv din centrul raional sînt nevoiți să plece, să facă studii în Transnistria, ceea ce este „no comment” îmi pare. Da?

De aceea eu vă rog foarte mult să atrageți atenție și cumva să găsim o posibilitate să rezolvăm măcar parțial ceea ce ține de acest amendament.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule președinte.

Aveți perfectă dreptate. Am amendamentul în față la mine la care spuneți. Într-adevăr, aici a fost o eroare din partea comisiei. Nu știu cum s-a primit că nu a fost inclus nici în sinteză și nici nu a fost trimis la Guvern. Este o misiune a mea personală, pot să menționez că, la momentul actual, doar numai plenul poate să susțină acest amendament. *(Voce din sală.)*

Bine, noi am putea discuta suplimentar pentru 2019, care, cu siguranță, o să-l soluționăm.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Aveți un răspuns, domnule Creangă?

Domnul Ștefan Creangă:

Nu am răspuns, să plece în Transnistria sau nu trebuie să plece în Transnistria...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bun. Domnule Țurcan,

Poate faceți un amendament separat, care ar putea fi examinat deja pe la sfîrșitul acestei sesiuni, dacă s-a comis această omisiune.

Poftim, domnule Țurcan, dacă mai aveți vreo remarcă.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte al ședinței.

Amendamentul este, și este înregistrat la comisie. Sfîrșitul sesiunii – cît aici a rămas? De aceea eu și propun: poate, în mod de urgență, Guvernul să examineze și poate găsim vreo 200 – 300 de mii pentru ca să începem ceva să facem, că, în caz contrar, într-adevăr, o situație că copiii sînt nevoiți să plece să facă studii în Transnistria.

Domnul Ștefan Creangă:

Eu sînt sigur că noi soluții putem să găsim la nivel de Guvern, nu prin modificarea Legii bugetului. Noi cu dumneavoastră am ratificat recent un acord, un suport financiar cu destinație exact pentru școli. Și atunci voi depune efort pentru a soluționa această problemă. După ședință.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Bun. Eu cred că, într-adevăr, dacă sîntem deja ... Dumneavoastră înțelegeți, domnule Țurcan, conform procedurii chiar dacă este un amendament justificat, ar exista, probabil, și bani, fără avizul Guvernului, nu-l putem supune votului aici. Fără avizul pozitiv al Guvernului.

Dar ceea ce propune domnul Creangă mi se pare foarte așa just, adică ar fi bine să se găsească o soluție ca problema să fie soluționată pînă la urmă.

Următoarea întrebare din partea domnului Iurie Țap.

Domnul Iurie Țap:

Eu, de fapt, nu am o întrebare.

Domnule președinte Creangă,

Doar voiam să precizez, atunci cînd am adresat Primului ministru, în cadrul audierii Raportului anual pentru 2017, întrebarea: de ce Guvernul nu a pus în aplicare Strategia Națională de Descentralizare, document obligatoriu pentru a asigura creșterea veniturilor proprii, pentru a asigura independența și funcționalitatea autorităților publice locale? Ceea ce s-a făcut și la aprobarea bugetului pe 2018, ceea ce se face și acum, de fapt, vine să confirme că Guvernul, majoritatea parlamentară folosește banii publici ca instrument politic pentru a favoriza Partidul Democrat, deputații acestuia, care merg în teritoriu și se bat cu pumnul în piept, că noi sîntem cei care vă dăm.

Doar voi preciza. Doi ani în urmă, Guvernul a semnat aici, la Chișinău, cu CALM-ul și cu Consiliul Europei foia de parcurs privind îndeplinirea Recomandării 322 din 2012, care prevedea această descentralizare financiară, ceea ce nu a fost realizat.

Din 11 prevederi ale foii de parcurs, 11 poziții nu au fost realizate. Deci, de fapt, compromite legislația, compromite poziția Republicii Moldova și, de fapt, blochează reforma de descentralizare, ceea ce transformă localitățile noastre în localități sub dezvoltate și favorizează plecarea cetățenilor peste hotare.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Aveți ceva de spus, domnule Creangă? Nu.

Domnul Ștefan Creangă:

Nu, n-a fost întrebare.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bine. Domnul Mudreac.

Domnul Radu Mudreac:

Da. Vă mulțumesc.

Eu ca să mai confirm o dată că socialiștii sînt în opoziție, din patru amendamente nici unul aprobat, domnule Cobzac. Eu am să solicit și o să rog cînd o să fie pus la vot ca să-mi oferiți dreptul ca să le înaintez spre aprobare.

Iar cei din PLDM care au stat vreo nouă ani la guvernare și au adus țara în situația care este și acum o parte iar sînt la guvernare și umblă și „schiorlăie” prin „prejurul treucii”, nu trebuie să dați lecție la socialiști să aprobați care și unde sînt la... Încă un pic și o să înțelegeți ce înseamnă socialiști la guvernare.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Deliu,

Înțeleg că vreți să dați o replică? Dacă am înțeles corect.

Da. Poftim.

Domnul Tudor Deliu:

Domnule Mudreac,

Dumneavoastră ați vorbit despre PLDM. Eu sînt președintele fracțiunii și am dreptul la replică.

Și dacă dumneavoastră considerați că noi nu trebuie să vă dăm lecții socialiștilor, așa cum ați zis-o, mi se pare că vouă lecția v-a dat-o istoria și cetățenii Republicii Moldova, inclusiv în alegerile locale din Chișinău.

Și eu v-aș ruga să fiți mai moderați, domnilor baroni din Fraacțiunea Socialiștilor, ca să nu încercăm să vă aducem pe acest ecran toate casele, palatele, inclusiv a dumneavoastră, domnule Mudreac, să le aducem aici și să vi le arătăm. Socialiști ca de alde voi mă tem că nu există nici într-o țară, socialiști baroni-feudali.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Deliu,

E dreptul dumneavoastră la replică, dar, totuși, limbajul trebuie să fie mai corect în raport cu orice coleg din această sală, pentru că, vedeți, iarăși generăm replici la replici.

Domnule Bolea,

Nu există dreptul replică la replică. Dumneavoastră veți avea posibilitatea să adresați o întrebare, eventual cînd veți adresa întrebarea o să faceți și o remarcă.

Domnul Diacov.

Dar nu-l văd pe domnul Diacov în sală.

Atunci, domnule Bolea, aveți microfonul.

Domnul Vasile Bolea:

Da, ca o remarcă pentru acei care s-au disociat, dar, de fapt 10 ani se află la guvernare, acei care în 2010 au partajat instituțiile de stat, inclusiv și acele de drept, care acum stau și „urlă” că statul e capturat. Voi l-ați capturat, care în 2014 „al vostru”, care stă acum la pușcărie, a furat miliardele.

Eu am să vă aduc aminte încă, domnule Grigore, ce ați făcut în raionul Hîncești, că ați fost președinte de raion. Lăsați chestiile acestea.

Toată istoria, domnule președinte al fracțiunii, cunoaște ceea ce ați făcut dumneavoastră și nu vă disociați, sînteți cu „puf pe bot” toți.

Iar, la final, vreau să vă spun și dumneavoastră, domnule Grigore, există un proverb, care dumneavoastră sau că nu-l cunoașteți, sau că l-ați uitat, sună în felul următor: „Dacă tăceai, filosof rămîneai”.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Bolea,

Să înțeleg că asta-i tot ce ați avut, nu ați avut întrebări la domnul Creangă?

Domnule Deliu,

Eu încă o dată am zis, noi generăm însăși aceste replici în sală.

Doamnă Goța,

Poftim, aveți microfonul.

Doamna Aliona Goța:

Domnule președinte,

Referitor la amendamentul nr. 34 de la pagina 14, rog la poziția „Construcția acoperișului Casei de Cultură, satul Cucoara” să fie citit 1 milion 300, iar la poziția „Reparația capitală a sediului Primăriei Tartaul de Salcie”, care nu a fost acceptat, să se citească 300 mii de lei.

Domnul Ștefan Creangă:

Bine. Eu mulțumesc pentru întrebare.

Este vorba de o redistribuire, stimați colegi, plenul poate să accepte, nu este nici o problemă în sensul dat.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Mai aveți, doamnă Goța, sau nu mai aveți întrebări? Nu aveți.

Întrebări nu mai sînt în adresa președintelui comisiei.

Vă mulțumesc, domnule Creangă.

Eu doar o precizare, domnule Creangă, proiectul sub nr.5 legat de Legea comunicațiilor electronice, dumneavoastră spuneți că el a fost prezentat, urmează doar să fie supus votului, corect?

Domnul Ștefan Creangă:

Da. Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Proiectul a fost prezentat pentru două lecturi, raportul comisiei a fost pentru două lecturi, de aceea astăzi urmează doar să fie supus votului.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc.

Următorul proiect care se propune dezbaterii este proiectul sub nr. 9 din ordinea de zi, **proiectul de Lege privind combaterea insectelor defoliatoare și agenților patogeni ai bolilor în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”**.

Proiectul vine din partea Guvernului.

Și va prezenta acest proiect domnul Vasile Luca, secretar de stat al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Domnul Vasile Luca:

Stimați deputați,

Atenției dumneavoastră se propune pentru examinare proiectul Legii nr. 106 privind combaterea insectelor defoliatoare și agenților patogeni ai bolilor în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”.

Proiectul în cauză a fost elaborat urmare a agravării stării fitosanitare în rezervația respectivă. Condițiile climatice și modificările acestora, din ultima perioadă de timp, au favorizat dezvoltarea și extinderea focarelor dăunătorilor defoliatori și agenților patogeni a bolilor în Fondul forestier.

Suprafața totală a focarelor constituie circa 5 500 de hectare, pentru lichidarea acestora e necesară efectuarea măsurilor de combatere aeriană a dăunătorilor și agenților patogeni ai bolilor pe întreg teritoriul Rezervației Științifice „Plaiul Fagului”, inclusiv și în zona cu protecție integrală.

Avînd în vedere spectrul larg al dăunătorilor și gradul de afectare a arboretului este necesară efectuarea a două tratamente în perioada de vegetație pe suprafața totală de combatere.

Modul de realizare a măsurilor de protecție menționate urmează a fi efectuat de către Agenția „Moldsilva” în strictă conformitate cu prevederile

Regulamentului privind protecția pădurilor împotriva bolilor și dăunătorilor și Regulamentul privind importul, stocarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților.

În scopul achiziționării serviciilor aeriene și serviciilor conexe pentru combaterea dăunătorilor și defoliatorilor, conform necesității Agenției „Moldsilva”, urmează să se prevadă în proiectul bugetului pentru anii 2019 – 2020 resursele necesare pentru executarea lucrărilor respective.

Luând în considerare statutul de arie protejată de stat a rezervației, rog susținerea derogării de la Lege nr. 1538 privind fondul ariilor naturale pe o perioadă de doi ani pentru a interveni la lichidarea focarelor de insecte dăunătoare și agenților patogeni ai bolilor, ceea ce va contribui la ameliorarea situației fitosanitare în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc și eu, domnule Luca.

Domnule Cobzac,

Poftim, aveți microfonul.

Domnul Grigore Cobzac:

Foarte pe scurt replica mea la cei care, în discursul cărora am fost vizat este următoarea: eu mă mîndresc cu cele care au fost realizate în timpul cît am exercitat funcția de președinte al raionului Hîncești.

Da, a fost posibil mai multe, dar eu astăzi privesc cetățenii raionului Hîncești în ochi și merg cu capul sus prin oraș, ca să fie clar.

Altceva este că acele metode de denigrare a oponentilor care au fost, în care au fost utilizate și organele de drept, și organele de control ele astăzi înfloresc și desigur că cu cît mai aproape de noiembrie cu atît mai multe vor, cu atît mai intens vor fi utilizate aceste scheme.

Și vreau să-i vorbesc astăzi de bine pe cei care au fost în echipa precedentă a Consiliului raional Hîncești, care au muncit cu dedicație pentru raionul Hîncești.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, domnule Cobzac.

Credeam că este o întrebare pentru domnul Luca.

Avem o întrebare din partea domnului Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Да, спасибо.

Господин Лука,

может быть, я чего-то не знаю, конечно, но для чего нужен специальный закон?

Когда больной приходит к врачу, разве для того, чтобы ему назначить таблетки, нужно законы издавать? Я понимаю, там есть ограничения в законе о территориях закрытых, резервациях.

Domnul Vasile Luca:

Arii protejate.

Domnul Oleg Reidman:

Так там нужно просто приостановить его действие на какое-то время și atît.

Domnul Vasile Luca:

Exact acesta este și scopul.

Domnul Oleg Reidman:

Este scopul.

Domnul Vasile Luca:

Derogarea de la prevederile Legii...

Domnul Oleg Reidman:

OK.

Domnul Vasile Luca:

... nr. 1538.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi.

Domnul Vasile Luca:

2 ani de zile.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi, mersi, mersi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumesc.

Nu mai văd întrebări în adresa autorului. De aceea îl invit aici la tribuna centrală...

Domnul Vasile Luca:

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

... pe domnul Radu Mudreac, președintele Comisiei mediu și dezvoltare regională.

Domnul Radu Mudreac:

Onorat Parlament,

Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat proiectul de Lege privind combaterea insectelor defoliatoare și agenților patogeni ai bolilor în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului” nr. 106, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Comisia sesizată în fond constată că, prin prezentul proiect de lege, se propune derogarea de la prevederile Legii nr. 1538 din 25 februarie 1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat pe perioada anilor 2019–2020 pentru a permite administrarea pesticidelor pentru combaterea insectelor dăunătoare defoliatoare și agenților patogeni ai bolilor în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”, inclusiv în zonă cu protecție integrată.

Actualmente, în conformitate cu legislația în vigoare, în Rezervația Științifică sînt interzise activitățile ce pot conduce la dereglarea evoluției firești a proceselor naturale, în special administrarea de îngrășăminte minerale, erbicide, pesticide și de alte substanțe chimice nocive, iar în zonă cu protecție integrală se permite numai efectuarea cercetării științifice.

Analizînd situația creată și informîndu-se despre creșterea suprafeței totale a focarelor dăunătoare defoliatoare, comisia consideră că soluționarea problemei în cauză este actuală pentru pădurile foioase din Republica Moldova, în special pentru arboretele din Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”.

Totodată, comisia menționează că utilizarea intensivă a insecticidelor într-o perioadă lungă de timp poate conduce la creșterea rezistenței multor specii de insecte dăunătoare față de aceste preparate și apariția altor efecte negative pentru mediul ambiant.

De aceea, pe lângă intervențiile chimice de moment, este oportună identificarea unor măsuri sustenabile de prevenire și combatere a apariției dăunătorilor și aplicarea unor tratamente biologice în conformitate cu cele mai bune practici.

Proiectul de lege a fost supus examinării și avizării de către comisiile permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului.

Majoritatea comisiilor permanente s-au pronunțat în susținerea proiectului de lege nominalizat. Comisia politică externă și integrare europeană, Comisia juridică, numiri și imunități, precum și Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, prin avizele sale prezentate,

propun examinarea și dezbateră proiectului de lege în plenul Parlamentului.

În urma celor expuse, Comisia mediu și dezvoltare regională, cu majoritatea de voturi ai membrilor săi, propune proiectul de Lege privind combaterea insectelor defoliatoare și agenților patogeni ai bolilor în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului” spre examinare și adoptare în prima lectură, iar în lipsa altor propuneri și obiecții adoptarea acestuia și în a doua lectură.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc, domnule Mudreac.

Întrebări în adresa comisiei nu sînt.

Avem o luare de cuvînt pe marginea acestui proiect de lege din partea domnului Ion Balan.

Domnul Ion Balan:

Stimate domnule Președinte al ședinței,

Onorat Parlament,

Stimați colegi,

După cum s-a menționat, proiectul de Lege nr. 106 din 30.03.2018 privind combaterea insectelor defoliatoare și agenților patogeni ai bolilor în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului” va ameliora starea fitosanitară actuală a arborilor în rezervație.

Necesitatea administrării pesticidelor pentru combaterea insectelor defoliatoare și agenților patogeni ai bolilor în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”, inclusiv în zona cu protecție integrată, este dictată de datele cercetărilor fitosanitare detaliate care arată că, în anul 2016 pe mare parte a suprafețelor monitorizate, se înregistrează sporirea ariei de răspîndire și a intensității dezvoltării trombarului, frasinului, în pofida faptului că în anul 2015 s-au efectuat lucrări de combatere aeriană în arborele unde predomină specia de frasin. Evident, nu putem permite ca focarele de dăunători și agenți patogeni ai bolilor să se extindă pe întreg teritoriul rezervației.

Stimați colegi,

Vreau însă să atrag atenția asupra unei probleme care nu este mai puțin stringentă, și anume starea deplorabilă a fișilor forestiere de protecție.

Chiar dacă legislația permite fără restricții utilizarea produselor de uz fitosanitar, tratamentele în fișile forestiere nu se aplică, acestea servind drept focare cronice de boli și vătămători care afectează culturile agricole din vecinătate, conform prevederilor articolului 36 litera b) a Codului funciar, tratamentele fitosanitare în fișile forestiere sînt aplicate de

administrația publică locală sau de agentul economic în funcție de proprietate și pragul economic de dăunare pentru organismul dăunător.

De asemenea, alineatul (2) din articolul 17 al Legii nr. 119 din 2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți prevede că în zonele și fișiile riverane de protecție a râurilor și bazinelor de apă, în zonele sanitare ale resurselor de apă potabilă și în spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, în zonele de recreere a populației, precum și în alte zone cu regim special de protecție, tratamentele fitosanitare se permit doar în cazul argumentării necesității acestora și se coordonează cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Cît privește zonele cu regim special de protecție ce sînt reglementate de Legea nr. 440 cu privire la zonele și fișiile de protecție a apelor, râurilor și bazinelor de apă și Legea nr. 1538 privind fondurile ariilor naturale protejate de stat, nu vor fi obiectul discuției de astăzi.

Vreau să atrag atenția în special asupra fișiiilor forestiere ce fac parte din terenurile cu destinație agricolă, indiferent de forma de proprietate, tratamentele fitosanitare care trebuie să fie aplicate de administrația publică locală sau de agentul economic în funcție de proprietate, dar, cu regret, aceasta nu se respectă.

Pentru a fi mai convingător, voi prezenta doar cîteva exemple. În ultimii ani agricultorii se confruntă cu probleme serioase în acest sens, și anume invazii de dăunători și boli ale culturilor agricole care sînt localizate ierneză și se dezvoltă foarte bine în fișiile de protecție și forestiere amplasate pe perimetrul cîmpurilor, fișiile de nuci de pe marginea drumurilor care nu au fost tratate aproape 20 de ani.

Pînă în anii 1990 toate fișiile de protecție și forestiere din țară se tratau cel puțin de două-trei ori în perioada de vegetație organizat de către instituțiile statului, în special de Ministerul Agriculturii.

Vreau să dau un exemplu. Dacă împotriva unui așa dăunător care distruge floarea la culturile agricole care se numește „gîndacul păros” deci 10–15 ani în urmă se făcea doar un singur tratament, astăzi, în perioada de înflorire a culturilor agricole, deci este nevoie, și în special la culturile pomicole, de tratat peste o zi, timp de 10–15 zile, ca în final toți să avem careva pierderi de 20–30% din producție.

De asemenea, se dezvoltă foarte masiv și alți dăunători ca moliile strugurilor, acarieni diferiți, păduchi diferiți, despre care noi știam doar din cărți mai înainte și care zeci de ani în urmă nu existau tratamente cu insecticide la culturile ca vița de vie și altele.

Mai mult ca atît, au apărut și o serie de boli la culturile agricole despre care nu ne pot spune uneori nimic nici oamenii de știință.

Ca rezultat, cheltuielile pe care le fac agricultorii pentru a trata sînt enorme, costurile producției agricole sînt mari și cel mai grav este că reziduurile acestor produse chimice pot rămîne în cantități mai mari care depășesc normele permise în produsele agricole, dăunînd sănătatea cetățenilor.

Așadar, stimați colegi, sper că v-am convins că situația este de așa natură că necesitatea implicării urgente a instituțiilor statului responsabile de politicile în domeniu, în caz contrar, consecințele nu se vor aștepta mult lăsate.

Actualmente, Guvernul acordă atenție reabilitării fișiiilor de protecție, iar conform Hotărîrii de Guvern nr. 274 din 18 mai 2015, cu privire la aprobarea Strategiei privind diversitatea biologică a Republicii Moldova pentru anii 2015–2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia pentru anul curent 2018, este preconizată elaborarea și promovarea proiectului de Lege privind fișiiile de protecție a cîmpurilor agricole. *(Gălăgie în sală.)*

Mizăm pe faptul că proiectul de lege va fi remis Parlamentului spre adoptare cît mai curînd, iar prevederile acestuia vor reprezenta un instrument eficient pentru susținerea activităților de restaurare, înființare și tratare fitosanitară a fișiiilor forestiere de protecție a terenurilor agricole, contribuind astfel la îmbunătățirea producției agricole, aducînd avantajele economice, sociale și de mediu.

Așadar, importanța sectorului agrar pentru economia națională este în vizorul permanent al statului. Eficientizarea acestuia reprezintă un instrument important în vederea promovării, creșterii economice și favorizării mediului rural.

Îmi expun speranța, stimați colegi, că cele relatate și demonstrate azi de la tribuna centrală vor impulsiona Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în comun cu Agenția Relații Funciare și Cadastru și Agenția „Moldsilva”, să urgenteze elaborarea și promovarea proiectului de Lege privind fișiiile de protecție a cîmpurilor agricole.

Mulțumesc pentru atenție.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc și eu, domnule Balan.

Următoarea chestiune și următorul proiect care se propune dezbaterii este **proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 245 din 21 iulie 2006 privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial**. Este proiectul sub nr. 11 în ordinea de zi, proiect venit din partea Guvernului.

Și va fi prezentat de doamna Anastasia Oceretnîi, secretar de stat în domeniul muncii și demografiei.

Doamna Anastasia Oceretnîi – *secretar de stat al Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în domeniul muncii și demografiei:*

Stimate domnule Președinte al ședinței,

Stimați deputați,

Se propune spre examinare proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 245 din 2006 privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial. (*Rumoare în sală.*)

Legea nr. 245 din 2006 cu privire la Comisia națională pentru consultări și negocieri colective stabilește clar statutul juridic, modul de organizare și funcționare a acestei comisii și, în același timp, stabilește modul de organizare și funcționare a acestor comisii la nivel teritorial, ca organe tripartite autonome de interes public al parteneriatului social.

Proiectul de lege propus atenției dumneavoastră a fost elaborat în cadrul unui grup de lucru tripartit și prevede completarea Legii nr. 245 cu un nou capitol care prevede organizarea și funcționarea comisiilor de ramură bipartite.

Astfel, potrivit prevederilor proiectului, în ramurile în care există doar doi parteneri sociali vor putea fi constituite comisii de ramură ca organe bipartite. Aceste comisii vor avea un rol consultativ la elaborarea strategiilor și politicilor social-economice, precum și rolul de menținere a climatului de stabilitate și pace socială.

Aceste comisii vor fi formate pe principii de paritate, în baza deciziilor comune a celor doi parteneri sociali care vor exista într-o anumită ramură a economiei.

În proiect, de asemenea, sînt descrise atribuțiile și drepturile comisiilor de ramură bipartite și modalitatea de organizare și funcționare a activității acestora.

În proiect sînt propuse și unele modificări cu referire la organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective și a comisiilor ramurale și teritoriale care au ca scop eficientizarea activității acestora. (*Rumoare în sală.*)

Oportunitatea adoptării acestui proiect de lege este susținută de către partenerii sociali Confederația Națională a Patronatelor și Confederația Națională a Sindicatelor, dat fiind faptul că acest proiect de lege are drept scop perfecționarea și consolidarea sistemului actual de parteneriat social.

Reieșind din cele menționate, solicităm susținerea proiectului de lege.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc și eu, doamnă Oceretnîi.

Nu văd întrebări din partea deputaților în adresa autorilor.

De aceea, invit la tribuna centrală pe doamna Buliga, președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie, pentru a prezenta raportul comisiei.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule Președinte al ședinței,

Stimați colegi deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 245 privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial, prezentat de către Guvern.

Proiectul sus-menționat a fost elaborat în vederea realizării Programului de Țară privind Munca Decentă, care prevede expres, printre prioritățile sale, elaborarea, de comun acord cu partenerii sociali, a unui proiect de lege, în scopul consolidării instituțiilor de stat și a partenerilor sociali pentru un dialog social eficient. *(Gălăgie în sală.)*

În special, modificările și completările propuse vizează extinderea drepturilor Comisiei naționale și detalierea procedurilor ce țin de organizarea activității atât a Comisiei, cât și a comisiilor de ramură și a celor teritoriale.

De asemenea, proiectul prevede un capitol nou, care va reglementa în detalii modul de organizare a comisiilor de ramură bipartite. Aceste comisii vor fi constituite în ramurile în care nu există reprezentanți ai unui partener social.

Urmare a votării, cu majoritatea de voturi ale membrilor prezenți în ședință (6 voturi „pentru” și 2 abțineri de la vot), Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și adoptarea proiectului de Lege privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial în ședința plenară în lectura întâi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, doamnă Buliga. *(Gălăgie în sală.)*

Întrebări în adresa comisiei nu sînt.

De aceea mergem la următorul proiect inclus pe ordinea de zi. Și este vorba de proiectul sub nr. 14, **proiectul de Lege pentru modificarea**

Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018, proiect venit din partea Guvernului, care va fi prezentat de doamna Nelea Rusu, secretar de stat în domeniul asigurărilor sociale și medicale.

Doamnă Rusu,
Aveți microfonul.

Doamna Nelea Rusu – *secretar de stat al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în domeniul asigurărilor sociale și medicale:*

Stimate domnule Președinte al ședinței,
Stimați membri ai Parlamentului,
Onorat Plen,

Propun atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 care a fost elaborat în scopul precizării veniturilor și cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat, ca urmare a analizei contingentului de beneficiari și mărimii medii a prestațiilor sociale.

Totodată, a fost ținut cont și de actualizarea prognozei indicatorilor macroeconomici. Astfel, veniturile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 se precizează prin majorare cu 26 milioane 481,3 mii lei pînă la 19 miliarde 338 milioane.

La capitolul „Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii”, acestea au fost precizate în sumă de 12 miliarde 840 milioane 525 mii sau cu o creștere de 2, la sută.

În partea ce ține de transferurile primite între bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat, se precizează suma de 6 miliarde 465 de milioane 999 mii lei.

Și această precizare este condiționată de următorii factori:

– în primul rînd, micșorarea sumei transferurilor curente primite cu destinație specială pentru prestații și alte plăți care, conform legislației, sînt finanțate din bugetul de stat, cu 51 milioane 606,4 mii lei;

– și micșorarea sumei transferurilor curente primite cu destinație generală pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat cu 241 milioane 812,3 mii lei.

Cheltuielile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2018 se propun a fi majorate cu 26 milioane 481,3 mii lei. Și asupra acestor cheltuieli, dacă vorbim pe subprograme de cheltuieli, la subprogramul „Protecția persoanelor în etate”, precizarea constituie 11 miliarde 9 milioane 242,7 mii lei sau cu o majorare de 59 milioane 960,9 mii lei.

La subprogramul „Protecție în legătură cu pierderea întreținătorului” suma se precizează de la 168 milioane pînă la 171 sau cu 3 milioane 82,1 mii lei mai mult.

La subprogramul „Asistența socială a persoanelor cu necesități speciale sau pensiile de dizabilitate” majorarea constituie 17 milioane 929,9 mii lei.

Reieșind din cele expuse, stimați deputați, rog susținerea acestui proiect de lege.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, doamnă Rusu.

Nu văd întrebări din partea deputaților în adresa autorului.

De aceea invit la tribună pe doamna Valentina Buliga, președinta Comisiei protecție socială, sănătate și familie.

Și stimați colegi,

Vreau să fac un anunț. Un anunț, în special, pentru cei care sînt responsabili în fracțiuni și grupurile parlamentare de prezența aici... avînd în vedere că agenda se mișcă mult mai repede decît am estimat, propun să avem votul la 12.30. De aceea aș vrea să... (*voci din sală*).

Noi putem, domnule Sîrbu, cred că dacă în lectura întîi, cel puțin, avem, putem să le votăm, să încercăm la 12.30.

Haideți să ne mobilizăm pentru 12.30 și atunci vom decide. Eu propun să anunțați toți colegii. Cred că sînt aici prin preajmă. La 12.30, în loc de ora 13.00 să fim cu toții în sală.

Doamnă Buliga,

Poftim.

Doamna Valentina Buliga:

Domnule vicepreședinte,

Stimați colegi,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale pentru anul 2018 prezentat de către Guvern sub numărul 166.

Urmare a examinării proiectului se constată că atît veniturile, cît și cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat se propun a fi majorate, ca rezultat al precizării lor, cu aceeași sumă de 26 milioane 500 mii lei.

Astfel, veniturile totale și cheltuielile bugetului asigurărilor sociale pentru anul 2018 se propun în sumă de 19 miliarde 339 milioane lei.

Cheltuielile pentru prestațiile sociale se propun să fie majorate cu 26,2 milioane lei și vor constitui suma de 18 miliarde 979 milioane de lei.

Cheltuielile destinate activităților finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale se propun spre majorare cu 81 milioane de lei, iar cheltuielile pentru activitățile finanțate din contul transferurilor de la bugetul de stat se precizează pînă la 5 milioane 314 mii lei sau prin micșorare cu 54 milioane de lei.

Sub aspectul subprogramelor pot fi menționate următoarele.

Subprogramul „Protecție a persoanelor în etate” — cheltuielile se vor majora cu 60 de milioane de lei, drept urmare a majorării cheltuielilor pentru pensii pentru limită de vîrstă cu 115 milioane lei și vor include în sine majorările legate de creșterea mărimii medii a pensiei, urmare a aplicării noii formule de calcul, cele 2 etape de valorizare a pensiei din anul 2018 și majorarea cu 0,1 punct procentual a coeficientului de indexare a pensiilor față de cel aprobat. Cheltuielile pe acest subprogram vor constitui 57,2 la sută din totalul cheltuielilor pe subprograme.

Subprogramul 90.10. „Protecția socială a persoanelor cu dizabilități” – cheltuielile se vor majora cu 17,9 milioane de lei, iar numărul prognozat de beneficiari fiind de 129 mii de persoane.

Subprogramul 90.11. „Susținerea suplimentară a unor categorii de populație” se prevede o concretizare a cheltuielilor care este determinată de micșorarea sumei cheltuielilor pe activitatea „Susținerea financiară a unor beneficiari de pensii” ca urmare a indexării cu 6,6% la sută a pensiilor și valorizării venitului mediul lunar asigurat, inclus în calculul pensiilor. Numărul beneficiarilor pe această activitate constituie la 1 aprilie circa 493 de mii de persoane.

La fel, se propun precizări la subprogramul 90.12.

Urmare a votării, cu majoritatea de voturi ale membrilor săi prezenți în ședință (6 voturi „pentru” și 3 abțineri de la vot), Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și adoptarea proiectului de Lege cu nr.166 din 24 mai în ședința de plen în lectura întâi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, doamnă Buliga.

Nu văd întrebări.

Doamnă Buliga,

Bun, vă mulțumesc.

Următorul proiect pe care vreau să-l propun dezbaterii, este proiectul sub nr. 13, **proiect de Lege pentru modificarea Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2018.**

Un proiect din partea Guvernului. Vreau să văd cine va prezenta din partea Guvernului.

Da, poftim, aveți posibilitatea să-l prezentați.

Doamna Nelea Rusu:

Stimate domnule Președinte al sesiunii,

Stimați deputați,

Onorat Plen,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul Legii pentru modificarea Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2018.

De asemenea, cum am menționat și la precedentul proiect, care a fost elaborat în scopul precizării indicatorilor acestui buget în rezultatul actualizării prognozei indicatorilor macroeconomici prezentați de către Ministerul Economiei și Infrastructurii.

Astfel, aceste modificări propun majorarea veniturilor și cheltuielilor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală cu 74 milioane 300 mii lei pînă la 6 miliarde 733 milioane.

Aceste venituri se majorează din contul următoarelor compartimente, și anume mijloacele acumulate suplimentar la Capitolul „Primelor de asigurări obligatorii de asistență medicală” în formă de contribuție procentuală în cuantum de 54 milioane lei și a „Primelor de asigurare de asistență medicală în sumă fixă” în sumă de 13 milioane lei.

Deci în fondul de bază se propun a fi redirecționate 76 milioane 300 mii lei, conform următoarelor priorități. Și anume:

– la asistența medicală spitalicească – 50 milioane 941 mii lei pentru acoperirea cheltuielilor aferente prestării cazurilor tratate;

– la asistența medicală specializată de ambulatoriu – 10 milioane 359 mii lei pentru acoperirea cheltuielilor aferente organizării și desfășurării activităților de asigurare a accesului universal la diagnosticul de tuberculoză;

– la asistența medicală urgentă prespitalicească – suma constituie 5 milioane lei pentru acoperirea cheltuielilor aferente echipelor de asistență medicală urgentă;

– la asistența medicală primară – 5 milioane lei pentru realizarea măsurilor de profilaxie de către medicul de familie;

– și la servicii medicale de înaltă performanță – 5 milioane pentru acoperirea cheltuielilor pentru realizarea programului de inițiere a tratamentului hepatitelor virale B, C, D și a cirozelor hepatice la copii.

Onorat Plen,

Reieșind din cele menționate, rog susținerea acestui proiect de lege.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumim.

Iată de data aceasta avem întrebări.

Prima întrebare sau primele întrebări – din partea domnului Cobzac.

Domnul Grigore Cobzac:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă secretar de stat,

Ieri, eu am adresat două întrebări în cadrul ședinței comisiei, anume pentru faptul ca să vă pregătiți pentru răspuns, pentru eventualul răspuns.

Repet pentru cei care nu au privit ieri ședința comisiei: am atras atenția asupra situației precare în care activează medicii de la Spitalul Traumatologic din Chișinău „Toma Ciorbă”. Asta a fost prima întrebare.

Și mai îngustă a fost a doua întrebare. Cum în viziunea dumneavoastră s-au îmbunătățit serviciile medicale pentru cetățenii raionului Hîncești?

Doamna Nelea Rusu:

Da. Stimate domnule deputat Cobzac,

Eu vă mulțumesc pentru întrebare.

Și voi invita reprezentantul Companiei Naționale de Asigurări Medicale să explice care este volumul contractărilor în aceste două instituții, respectiv în raionul Hîncești.

Domnule director,

Vă rog.

Domnul Dumitru Parfentiev – *director general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină:*

Mulțumesc pentru întrebare.

Ceea ce ține de finanțarea Spitalului de Traumatologie. Anul acesta în afară de suma majorată pentru finanțarea acestui spital, avem și un program special, care este finanțat aparte, ce ține de endoprotezarea, care este finanțat la tarife mai mari și presupune o prioritate în cadrul sănătății publice. Respectiv, banii aceștia sînt utilizați pentru tratamentul prioritar a persoanelor afectate care au necesitatea de tratamentul acesta.

Ceea ce ține de raionul Hîncești. Avem, în primul rînd, Spital raional în Hîncești care este finanțat la un nivel destul de sporit atît ca și număr de cazuri tratate, cît și asistență medicală primară, care este oferită în cadrul acestei regiuni.

Ceea ce ține de modificările sistemului de sănătate, cred că colegii de la minister pot să completeze privind perspectivele de dezvoltare anume în regiunea Hîncești.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da dacă mai dorește cineva din partea Guvernului să răspundă?

Doamna Nelea Rusu:

Nu.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Nu.

Domnule Cobzac,

Poftim.

Domnul Grigore Cobzac:

Da. Vă mulțumesc.

De fapt, eu mă așteptam ... Odată ce ieri v-am adresat aceste întrebări, mă așteptam la un răspuns mult mai detaliat, constat că este unul de ordin foarte general. Și aș fi dorit desigur ca să aud răspuns la faptul, eu m-am referit la condițiile în care activează: încăperile ș.a.m.d. de la Spitalul „Toma Ciorbă”. Și desigur că aș fi dorit un răspuns mult mai detaliat în privința raionului Hîncești.

Vă mulțumesc.

Doamna Nelea Rusu:

Domnule Cobzac,

Venim, ulterior, în scris cu detalii mult mai concrete pe marginea acestor două subiecte.

Domnul Grigore Cobzac:

Voi fi foarte recunoscător.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumim.

Următoare întrebare din partea domnului Odnostalco.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Госпожа госсекретарь,

На комиссии мы обсуждали этот вопрос не один раз, на последней комиссии и госпожа председатель Булига также попросила обратить внимание. Мы договорились, что на пленуме мы разберемся с этим вопросом. Речь о следующем: какая сумма денег поступила в медицинские учреждения страны из платных медицинских услуг?

То есть, попросту говоря, сколько наши граждане заплатили денег в кассы медучреждений по стране? Этой информации нет ни в СНАМ, ни в министерстве, ни в Министерстве финансов, которое

отсылает нас к профильным министерствам, ни у вас. Поэтому мы договорились, что сегодня вы ответите на этот вопрос.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, dacă poate cineva oferi răspuns la această întrebare,

Doamna Nelea Rusu:

Da, de la minister va interveni.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Rog să conectați microfonul în ultimul rând, al doilea microfon, ultimul rând.

Poftim.

Doamna Rodica Scutelnic – *secretar de stat al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în domeniul asistenței medicale:*

Vă mulțumesc.

Pentru anul 2017, reieșind din informațiile prezentate de instituțiile medicale, această sumă constituie 275 de milioane de lei.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

275 milioane de lei, domnule Odnostalco, a fost răspunsul. Dacă mai aveți o altă întrebare sau vreun comentariu, poftim.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Какая сумма была до введения нового регламента оплаты медицинских услуг, то есть до повышения цен на медицинские услуги? Какая сумма была?

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, poftim.

Doamna Rodica Scutelnic:

Pentru anul 2016 această sumă a constituit 270 milioane lei.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

270 și acum 275.

Dacă mai aveți întrebări, domnule Odnostalco?

Domnul Vladimir Odnostalco:

Ну, просто комментарий по этому поводу. Зачем нужно было тогда повышать цены на медицинские услуги, если у нас за год плюс пять миллионов? Либо цифра отражена неправильно и кто-то из медицинских учреждений недоотчитывается либо предоставляет неверные данные, либо второй вариант – не нужно было просто повышать, потому что нет в этом никакого смысла.

Второй вопрос. У нас мировая тенденция к тому, чтобы мы больше денег, большие суммы государство тратило на превентивную медицину, для того, чтобы предупреждать заболевания, на профилактику и т.д., и тому подобное. Из года в год у нас один и тот же вопрос – уменьшаются фонды профилактики: в этом году на 12 миллионов, в прошлом году уменьшились более чем на 20 миллионов леев. Вопрос: зачем вообще формировать этот фонд профилактики, если ежегодно деньги, предназначенные для того, чтобы общественное здоровье в стране улучшалось, тратятся на другие направления?

Я повторюсь опять же, в европейском отчете я читал, что во Франции на той неделе они в приоритет ставят профилактику различных заболеваний. Там, в том числе даже по школам ездят специальные автомобили со стоматологами и проверяют детей. У нас это все урезается. Выгоднее лечить?

Doamna Nelea Rusu:

Stimate domnule deputat,

Eu vă mulțumesc pentru întrebare.

Cum am explicat și în cadrul comisiilor deci acele sume sînt redirecționate către fondul de bază, dar pentru îndeplinirea aceluiași scop de profilaxie și anume depistarea activă a stărilor precanceroase la sîn, activități de asigurare a accesului universal la diagnoza de tuberculoză, măsuri care sînt, de fapt, îndeplinite de către medicul de familie, de aceasta și ...

Dar dacă să discutăm despre însăși Fondul de profilaxie. Vreau să menționez că, pe parcursul perioadei pînă la 30 mai 2018, din acest fond au fost executate 1 miliard 163 de milioane pentru următoarele proiecte de profilaxie și prevenire a riscurilor de îmbolnăvire cu HIV, SIDA și, totodată, în baza contractelor deja încheiate – 1 miliard 207 milioane pentru achiziționarea vaccinului antirabic.

Și, totodată, pînă la finele anului, sînt preconizate mijloace financiare în sumă de 10 miliarde 445 milioane pentru lansarea concursului privind reducerea riscurilor de infectare cu HIV, lansarea concursurilor privind reducerea consumului de alcool și riscul consumului de tutun.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, dacă mai aveți, domnule Odnostalco, ultima precizare.

Domnul Vladimir Odnostalco:

По поводу HIV, SIDA, у нас почти десять тысяч пациентов. Это небольшая цифра, внушительная, но небольшая цифра, чтобы мы сконцентрировались исключительно на этой категории. А вот то, о чем вы говорите, – потребление табака и алкоголя, – какая сумма была

выделена в этом году для профилактических мероприятий? И какие были мероприятия проведены кроме тех листовок, которые у нас расклеены по всем медучреждениям страны?

Doamna Nelea Rusu:

Deci am menționat, 1 miliard 207 mii aici merg toate programele care le-am menționat. Dar dacă Compania de Asigurări în Medicină ... Iată, văd că au aprins deja...

Domnul Vladimir Odnostalco:

Да, сумма, и какие действия.

Doamna Nelea Rusu:

OK.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, văd că, da, este răspuns de acolo, din tribuna Guvernului.

Poftim.

Domnul Dumitru Parfentiev:

Vreau să comunic că în afară de Fond de profilaxie, în cadrul fondului de bază în anul precedent, au fost cheltuite 80 de milioane pentru activitățile de profilaxie care sînt făcute de către medicii de familie. În afară de aceasta, ceea ce a spus mult stimatul deputat, activitatea stomatologică și prevenirea bolilor de dinți la copii este acoperită din Fondul de bază prin activitățile stomatologice, care anul trecut au fost cheltuite 40 de milioane de lei.

Ceea ce ține de alte campanii pe anul acesta au fost planificate 10 milioane lei, inclusiv și pentru promovarea modului sănătos de viață și combaterea tabagismului și alcoolismului.

Toate detaliile acestea, după finalizarea concursurilor, o să fie oferite în raportul final la sfîrșitul anului.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumim.

Domnule Odnostalco,

Haideți deja ultima precizare, dacă vreți s-o faceți.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Господин директор,

Вторая часть вопроса была о конкретных действиях. Если вы запланировали эти деньги, то вы знаете, на что вы их потратите. Так вот: какие действия предусмотрены в рамках этой профилактики по табакокурению и алкогольной зависимости? Конкретно, что вы будете делать? Листовки раздавать, пакеты раздавать, концерт сделаете?

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dacă Guvernul are răspuns la această întrebare?

Domnul Dumitru Parfentiev:

Este o prioritate care este oferită de către Consiliului de Coordonare a proiectelor în Fondul de profilaxie. Și la moment noi elaborăm caiet de sarcini și imediat la lansarea concursurilor o să fie oferite toate detaliile privind desfășurarea acestor activități.

Dar vă asigur că activitățile o să fie țargetate și n-o să fie concerte, și doar distribuirea materialelor informaționale.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumim.

Bine. E chiar excepțional ultima. Ultima, domnule Odnostalco.

Haideți.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Господин директор,

все-таки я хотел бы обратить ваше внимание, что сегодня у нас начало второй половины года, а вы говорите только о планировании и о том, что что-то будет. У нас всемирный день и национальный день по борьбе с табакокурением прошел совсем недавно. Единственное, что было сделано из видных вещей, это, я подчеркиваю, только одни листовки. И когда вы говорите во второй половине текущего года о том, что мы планируем, о том, что будет конкурс проведен, а когда же это все выполнять?

Где менеджмент?

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bun. E mai mult o întrebare cred eu așa ... generală. Nu cred că revenim la ea.

Doamnă Stratan,

Poftim.

Doamna Valentina Stratan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă secretar de stat,

Întrebarea mea se referă la programul special „Asistență medicală spitalicească”. O să decideți cine o să vină cu răspunsul la întrebare. Sigur că ceea ce propuneți este îmbucurător, că noi majorăm acest program cu 51 milioane de lei și ne bucurăm mult, doar numai că noi, cei care umblăm prin teritoriu și ascultăm cetățenii, în deosebi cei care așteaptă rîndul la protezare mai puțin îi interesează cifrele pe care le aprobăm noi. Pe ei îi

interesează cînd acest rînd se va mișca, cînd pe ei îi va ajunge rîndul pentru această intervenție chirurgicală.

Noi am discutat de multe ori acest subiect foarte sensibil și eu vreau să vă rog, nu pentru mine, dar pentru acei care se adresează mie, colegilor mei, cei care devin cu dizabilitate gravă așteptînd acest rînd.

Și de aceea, stimați colegi, eu vreau să vă rog să reveniți și să veniți cu mai multe precizări ce o să întreprindem în următoarea perioadă de timp ca această problemă durută să nu mai fie tergiversată.

Tot aici să vă referiți și la rîndul mare care este la cataractă. Eu știu că ați făcut multe activități, acțiuni concrete la acest capitol – să se îmbunătățească și să se rezolve problema, cu toate acestea, problema încă persistă.

De aceea, nu vă supărați, dar vă adresez în numele cetățenilor care așteaptă acest răspuns.

Doamna Nelea Rusu:

Da. Stimată doamnă deputat,

Într-adevăr, ce ține de asistența medicală spitalicească, majorarea constituie, dacă să vorbim în cifre, de 51 milioane de lei, și anume pentru 31, practic, vor fi direcționate pentru majorarea numărului de cazuri pe următoarele programe, și anume cardiologie intervențională, protezarea de șold și genunchi, care sînt stabilite ca prioritate de către Ministerul Sănătății.

Și în partea ce ține de întrebarea dumneavoastră privind lista de așteptare, vreau să menționez despre elaborarea unui ordin al ministerului despre instituirea unei instituții, deci despre delegarea atribuțiilor instituției Agenției Naționale de Sănătate Publică, pentru ca, ca o instituție imparțială pentru direcționarea acestor pacienți și, totodată, faptul că pe parcursul anului 2017 au fost instruiți specialiștii pentru astfel de proteze, deci pentru astfel de intervenții chirurgicale, că nu trebuie să uităm și de capacitatea instituțiilor de a efectua astfel de intervenții. Pe parcursul anului, practic, această listă se va diminua considerabil.

Dacă reprezentanții de la minister mai au ceva sau compania suplimentar la ceea ce am menționat.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, poftim, conectați microfonul de la tribuna Guvernului.

Domnul Dumitru Parfentiev:

Vreau să vă comunic că, în cadrul rectificării bugetare, am planificat creșterea cazurilor de protezare de șold și genunchi de la 1359 pînă la 1842, adică cu 480 de cazuri. Este vorba de o atenție mai mare față de tratamentul operator pentru cataractă și, de asemenea, discutăm

introducerea unui program special nou – corecția anatomică a coloanei vertebrale și a cutiei toracice la copii.

Adică, toate programele acestea duc să aducă țintit resurse financiare în acele domenii unde există o necesitate mai mare de tratamente.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Și eu vă mulțumesc.

Doamnă Stratan,

Dacă mai aveți o intervenție.

Poftim.

Doamna Valentina Stratan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doar, așa, o precizare, că, cu adevărat, îmi doresc eu și cetățenii ca aceste majorări să aducă și la soluționarea problemei cât mai urgentă și cât mai rapidă nu spre sfârșitul anului, dar totuși să facem ca aceste intervenții să se înceapă, începînd cu ianuarie și să continue pînă în decembrie, astfel noi poate că acest rînd îl vom face mai mic.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumim.

Și vreau s-o susțin pe doamna Stratan, pentru că am și eu mai multe petiții ce țin de cataractă, de protezare. Deci sînt multe plîngerii din partea cetățenilor, rîndurile sînt exagerat de mari, oamenii așteaptă luni de zile, uneori aproape peste un an de zile ca să le vină rîndul pentru asemenea intervenții.

Doamnă Bodnarenco,

Poftim.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumim.

Я тоже хочу вернуться к вопросу профилактики. И в 2016 году, и в 2017 году, к большому сожалению, суммы, выделенные на профилактику заболеваний, были скорректированы с минусом на десятки миллионов леев. Это, конечно, хорошо, что семейные врачи занимаются профилактикой, но у нас все-таки смертность в первую очередь происходит от онкологических заболеваний, от кардиологических заболеваний, а не от СПИДа, то есть от тех заболеваний, где семейный врач чаще всего не имеет достаточного медицинского оборудования и не может провести качественные анализы для того, чтобы установить заболевание, диагноз, поставить правильную степень заболевания.

Это должно делаться, производится на государственном уровне. В Японии, к примеру, когда смертность от заболевания раком прямой кишки занимала первое место в рейтинге смертности, ввели обязательный скрининг всех граждан страны. Только благодаря этому количество больных этим видом онкологического заболевания снизилось в три раза.

У нас, к огромному сожалению, таких обязательных скринингов... Да, у нас есть какие-то разовые акции по предупреждению заболевания раком шейки матки, раком груди, но это не носит еще обязательный характер для всех.

Может быть, вместо того, чтобы ремонтировать центры семейной медицины в родном селе госпожи Валентины Стратан, может быть, вместо того, чтобы выпускать большое число вот этих листовок, которые, может быть, и не попадают в руки граждан Республики Молдова, может быть, ввести обязательный скрининг... ввести обязательное обследование для того, чтобы на ранней стадии выявлять заболевания и лечить их.

Спасибо.

Doamna Nelea Rusu:

Stimată doamnă deputat,

De fapt, la debutul acestei ședințe am avut așa o întrebare referitor la măsurile de profilaxie pe care le efectuează medicul de familie, și anume el și este acest portar, care depistează inițial toate maladiile. Dar noi vorbim despre modificările fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală și nu trebuie să uităm că avem și programe naționale în domeniu ce țin despre controlul și a tutunului, și a diabetului, cât și screeningul care dumneavoastră ați făcut, ați menționat că este, într-adevăr, obligatoriu.

Și, iată, doamna Rodica Scutelnic, secretar de stat în domeniul asistenței medicale, poate confirma acest lucru.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă rog, în rîndul 3 conectați microfonul.

Doamna Rodica Scutelnic:

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da.

Doamna Rodica Scutelnic:

Vă mulțumesc.

Eu aș dori să vă informez că, în prezent în Republica Moldova, funcționează un sistem de screening organizat al cancerului de col uterin.

Deci este o acțiune care a fost inițiată anterior și dacă inițial purta un caracter doar permisiv, că pacientul care se adresează beneficiază de acest serviciu, de fapt, pe parcursul ultimilor ani au fost întreprinse un șir de măsuri organizatorice pentru a trece la un screening de la unul oportunist la unul organizat.

Deci medicii de familie au fost instruiți toți pentru prelevarea nemijlocită aproape de domiciliu în centrele de sănătate a acestei probe pentru depistarea precoce. Au fost elaborate protocoale cum are loc prelevarea, care este procedura de transmitere a acestor analize la următorul nivel pentru deci a examina aceste prelevări care au fost efectuate.

Aș dori să menționez că, după cum cunoaștem, deci screeningul presupune nu doar prelevarea, dar transportarea, examinarea citologică, colposcopia și, respectiv, stabilirea diagnosticului și tratament.

Au fost fortificate laboratoarele, au fost create centre colposcopice. Și aș dori să menționez că în Institutul Mamei și Copilului a fost creat un centru de instruire a medicilor nemijlocit în efectuarea colposcopiei și, respectiv, centru de prestare a acestor servicii. Deci nu putem spune că astăzi, la moment, nu avem în țară un „screening” organizat de cancer col uterin.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc și eu.

Doamnă Bodnarenco,

Poftim.

Doamna Elena Bodnarenco:

O precizare. Такое впечатление, что мы с вами говорим на разных языках: я – на китайском, а вы – на молдавском.

Я не говорю о том, что в нашей стране этого нет, я говорю о том, что в нашей стране это не применяется. Вы можете мне еще 10 часов говорить о том, где, в каких центрах, в каких больницах, существуют эти скрининги и проводятся, а я ровно столько времени могу вам говорить о том, что, когда пациент приходит на прием к семейному врачу, семейный врач ему, в большинстве своем, не говорит даже о том, что... и не дает ему направление на онкомаркеры, на анализы на онкомаркеры, не то, что на скрининги.

И то, что есть в Центре матери и ребенка в Кишиневе, этого нет в Вулканештах, в Леова, в Бричанах, в других местах, поэтому у нас, к большому сожалению, вроде бы с каждым годом увеличивается фонд медицинского страхования, мы вроде бы внимательнее относимся к различным заболеваниям, а количество заболевших и ушедших из

жизни, к большому сожалению, растёт. И именно это должно быть катализатором качества нашей медицинской системы. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Doamnă Bodnarencu,

Dumneavoastră ați mai avut vreo întrebare sau asta doar a fost un comentariu?

Doamna Elena Bodnarencu:

Asta a fost un comentariu.

Mulțumim.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bun.

Următoarea întrebare – din partea doamnei Maria Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Doamnă secretar de stat,

Profit de faptul că vă aflați la tribuna centrală a Parlamentului pentru a vă adresa următoarea întrebare.

Spitalul Clinic Republican este o instituție spitalicească de stat. Aș vrea să știu, în baza cărei legi nu se permite să intre în acest spital dacă nu prezinți la ușă un bon de casă, care ar confirma că ai plătit pentru consultația la medic?

Vreau să știu... La întrebarea mea: de când se întâmplă acest lucru? Mi s-a răspuns că în baza... și în baza cărei legi? Mi s-a răspuns că... în baza unui regulament intern.

Și vreau să vă mai spun că în această instituție se întâmplă lucruri strigătoare la cer.

Și ar fi cazul ca Ministerul Sănătății să mai treacă pe la acest spital.

Doamna Nelea Rusu:

Da, doamnă deputat Ciobanu,

Eu vă mulțumesc pentru întrebare.

Vorbim despre modificarea, iarăși, a Legii fondurilor.

Eu am să invit doamna Rodica Scutelnic, secretar de stat în domeniul asistenței medicale, pentru a explica despre acest moment.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă rog.

Doamna Rodica Scutelnic:

Vă mulțumesc.

Eu aș dori, probabil, să fac o precizare. Există două tipuri de asistență medicală: asistență medicală spitalicească și asistență medicală specializată de ambulator.

Și de asistență medicală spitalicească, după cum menționați dumneavoastră în cazul dat, Spitalul Clinic Republican beneficiază pacienții care sînt internați în această instituție.

Asistența medicală specializată de ambulator, de fapt, sînt acele consultații la care dumneavoastră vă referiți, ele sînt prestate în Centrul consultativ și sînt prestate de medicii care prestează aceste servicii nemijlocit în Centrul consultativ.

Adevărat este că există un regulament intern, deoarece conducătorul instituției este responsabil de acordarea asistenței medicale pentru pacienții care la acel moment beneficiază de asistență medicală în condiții de ambulator. Și în cazul în care medicul, care trebuie să presteze intervenție chirurgicală sau un pansament, sau să consulte un pacient internat prestează servicii consultative la per adresare a pacientului care are acces, de fapt, la asistență medicală, doar că nu în staționar, dar în clădirea de alături, care prezintă policlinica, așa-numita... Secția consultativă, de fapt, a acestei instituții.

Deci regulamentul intern prevede că medicul angajat în staționar prestează servicii... pentru pacienții internați și medicii din Secția consultativă prestează servicii pentru pacienții care au nevoie de consultație, dar nu sînt internați în staționar...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumim pentru răspuns.

Doamnă Ciobanu,

Poftim.

Doamna Maria Ciobanu:

Îmi pare rău că nu ați înțeles ceea ce am întrebat.

Ei nu te întreabă dacă ești internat sau nu ești internat. Tinerii ceia, care stau la ușă, îți cer să-i prezinți bonul de casă că ai achitat.

Eu cred că-i o încălcare gravă a legislației în vigoare și că domnul director chiar nu are dreptul, printr-un regulament intern, să încalce legislația în vigoare. Asta am vrut... la acest lucru am vrut să vă fac atență.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Asta e tot? Nu mai aveți întrebări, doamnă Ciobanu?

Următoarea întrebare – din partea domnului Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Спасибо.

Мы, конечно, здесь не все специалисты – медики, даже большинство из нас не медики, но мы говорим о фондах, значит, говорим о деньгах, значит, говорим о законах, которые функционируют с деньгами.

Ну, например, то, что мы получаем то, что у нас доходы бюджета... медицинских фондов увеличились, это очень хорошо. То, что мы увеличенные доходы отправляем для субпрограммы „Asistența medicală spitalicească”, должно быть для этого обоснование. (*Gălăgie în sală.*)

Что случилось? То ли фонд, утвержденный, когда утверждали фонд, был с дефицитом по этому поводу, то ли у нас мощности были недогруженные спитальные, и сейчас они догружаются, и больше caz tratat возникло, и нужно его оплатить, да? Что произошло? То ли срок пребывания на койке уменьшился в результате хорошего лечения и снова количество пролеченных случаев увеличивается. Что случилось, что туда нужно добавить эти сверх, ну, будем так говорить, дополнительные доходы, не на реконструкцию, не на совершенствование услуги, а именно вот туда? Почему?

Doamna Nelea Rusu:

Stimate domnule deputat Reidman,

Într-adevăr, veniturile au crescut ca urmare a precizării indicatorilor macroeconomici atît a fondului de salarizare, cît și a altor indicatori care, nemijlocit, au determinat majorarea acestor venituri. (*Gălăgie în sală.*)

Ce ține de asistența medicală spitalicească, eu am menționat că acești bani – 51 de milioane, anume s-au redirecționat la cardiologii intervenționale, la protezarea de șold și genunchi.

Și cum a menționat și domnul director, corecția anatomică a coloanei vertebrale și cutiei toracice la copii, va fi, practic, pentru primul an acest gen de intervenție în Republica Moldova efectuat.

Domnul Oleg Reidman:

О precizare.

То есть я так понял, что для сокращения очередей этих, для увеличения количества таких операций?...

Doamna Nelea Rusu:

Deci am zis: pentru majorarea numărului...

Domnul Oleg Reidman:

Ну, да, для увеличения количества таких операций, сокращения очереди, соответственно. Да?

Doamna Nelea Rusu:

Și, totodată, vor fi direcționate circa 21 milioane pentru majorarea sumelor contractuale, inclusiv pentru indexarea salariului, care a fost efectuată la 1 aprilie 2018. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Reidman:

Да, но там „Fondul remunerare a muncii” по нулям.

Doamna Nelea Rusu:

Bine, dar indicatorul era mai mic decât au fost indexate cu 4,1, inițial era 3,7, acum 4,1.

Domnul Oleg Reidman:

OK.

Так сказать, я могу принять в качестве объяснения, хотя и на веру, так сказать, что будет сокращена очередь на intervenții, что будет новый тип операций коррекции позвоночника...

Doamna Nelea Rusu:

Da, corecția...

Domnul Oleg Reidman:

... коррекции позвоночника, хотя в пояснительной записке не написано – на сколько сократится, на сколько увеличится количество операций. Ну, ладно...

Doamna Nelea Rusu:

La executare deja...

Domnul Oleg Reidman:

... примем это на веру.

Subprogramul „Dezvoltarea și modernizarea instituțiilor în domeniul ocrotirii sănătății” – 10 milioane, и какие именно мероприятия? Subprogramul „Dezvoltarea și modernizarea instituțiilor în domeniul ocrotirii sănătății”, asta-i предпоследняя в таблице второй.

Doamna Nelea Rusu:

Da, „Servicii medicale de înaltă performanță”.

Domnul Oleg Reidman:

Nu, nu, nu.

Subprogramul „Dezvoltarea și modernizarea instituțiilor în domeniul ocrotirii sănătății” plus 10 milioane, da.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

În loja Guvernului...

... răspuns, domnule Reidman, acuș.

Conectați microfonul.

Domnul Dumitru Parfentiev:

Vreau să vă comunic că în cadrul Subprogramului „Dezvoltarea instituțiilor medicale” este planificată suma care o să fie repartizată, în primul rînd, pentru achiziționarea echipamentelor de scanare și depistarea precoce a cancerului. Adică cum a fost discutat în întrebările precedente este nevoie de un program de screening național a cancerului atît pulmonar (și este vorba de achiziționarea echipamentelor de radiografie mobilă), atît și a cancerului mamar (este vorba de investiționarea mamografelor mobile), care o să fie utilizate pentru programele de screening în aceste domenii, similare a acelor experiențe străine, care au fost discutate anterior, din Japonia.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Reidman,

Nu mai sînt întrebări.

Da, vă mulțumim.

Întrebări nu mai sînt în adresa autorilor.

Doamnă Buliga,

Dacă binevoiți să ne prezentați raportul comisiei, vă invităm la tribuna centrală.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală pentru anul 2018, inițiativa legislativă din partea Guvernului.

În urma dezbaterilor pe marginea proiectului de lege vizat, membrii comisiei comunică următoarele.

Scopul proiectului este de a preciza veniturile și cheltuielile fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală prevăzute în Legea fondurilor pentru anul 2018 nr. 280/2017. Astfel, veniturile și, respectiv, cheltuielile se majorează cu suma de 74 milioane 300 mii de lei, creștere realizată din

majorarea acumulărilor din contul primelor de asigurare în formă procentuală 54 de milioane și în formă fixă 12 milioane 631 mii lei, precum și alte venituri în valoare de 14 milioane de lei.

Potrivit notei informative, 64 de milioane 300 mii de lei vor fi direcționați în fondul de bază pentru achitarea serviciilor medicale curente și 10 milioane de lei vor fi direcționați către Fondul de dezvoltare și modernizare a prestatorilor publici de servicii medicale.

Membrii comisiei au salutat faptul procurării adiționale de către Compania Națională de Asigurări în Medicină a serviciilor de înaltă performanță, cum ar fi: cardiologie intervențională, protezare de șold și genunchi, tratament operator, cataractă și corecția anatomică a coloanei vertebrale și cutiei toracice la copii.

De asemenea, ținând cont de situația alarmantă în Republica Moldova a incidenței și prevalenței prin tuberculoză, este salutabilă acțiunea de acoperire a cheltuielilor aferente organizării și desfășurării activității de asigurare a accesului universal la diagnosticul de tuberculoză și de depistare activă a stărilor precanceroase la glanda mamară, costul acestor activități constituind circa 12 milioane de lei.

De câte 5 milioane vor beneficia: asistența medicală urgentă prespitalicească; asistența medicală primară pentru realizarea măsurilor de profilaxie de către medicul de familie și serviciile medicale de înaltă performanță.

Totodată, membrii comisiei s-au arătat îngrijorați că în acest an, ca și în anii precedenți, nu au fost utilizate la maximum mijloacele fondului măsurilor de profilaxie, fiind conștienți de faptul că un leu investit în profilaxie aduce 10 lei în economie. Pe această cale, comisia a îndemnat Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Compania Națională de Asigurări în Medicină să fie mai activi în elaborarea și promovarea proiectelor de școlarizare și promovare a modului sănătos de viață, prevenirea maladiilor infecțioase și neinfecțioase.

La fel, s-a sugerat să se instituie o colaborare mai productivă cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în scopul includerii în curricula școlară a orelor obligatorii de profilaxie a tabagismului, educarea deprinderilor de igienă pentru copii, școlarizarea privind riscurile pentru sănătate.

În urma celor expuse, membrii comisiei, cu votul a 7 „pentru” și 2 „abținuți”, propunem aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii pentru anul 2018 nr. 280 în primă lectură.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, doamnă Buliga.

Întrebări nu sînt în adresa comisiei.

Stimați colegi,

A mai rămas un singur proiect din ordinea de zi aprobată astăzi. E vorba de un proiect de hotărîre. Proiect de hotărîre propus de Biroul permanent, așa cum prevede Regulamentul, dar este la solicitarea Frațiunii Partidului Democrat, avînd în vedere că domnul Nedelea Veaceslav a devenit deputat, dar nu a fost numit nici într-o comisie.

Esența acestei hotărîri este ca domnul Nedelea să fie numit în Comisia cultură, educație, tineret, sport și mass-media în locul domnului Dudoglo.

Acestea fiind spuse, propriu-zis, noi am epuizat ordinea de zi la ora actuală.

Aș vrea să văd care este prezența în sala de ședințe. Deci dacă numărătorii ar putea să anunțe care este prezența în sala de ședințe.

Rog numărătorii să-mi dea cifrele pe sectoare.

Da, domnule Mitriuc,

Spuneți, anunțați în microfon.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 17.

Sectorul nr. 2 – 32.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Carpov,

Poate vă uitați dumneavoastră în sectorul nr. 3, câți sînt deputați? Nu-l văd pe domnul Mocanu. Așa numărați voi, domnule Novac. (*Rîde.*)

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 11.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Avem 60 de deputați în sală.

Da, domnule Mitriuc,

Poftim. Aveți o precizare?

N u m ă r ă t o r i i:

Rectificare, 20.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

20 plus 3, 63. 63 de deputați sînt prezenți în sală. 64, mai văd că vin.

Stimați colegi,

Eu am o propunere. Avînd în vedere că nu sînt toți deputații în sală, am informație că unii sînt plecați în teritoriu, dar au mare dorință să

voteze, de aceea propun să luăm o pauză mai mare – am lucrat pînă acum, pînă la ora 15.30. (*Gălăgie în sală.*) Și la 15.30 revenim la procedura de vot.

Pentru... doamnă Bodnarenco, pentru a legaliza acest lucru, eu propun să votăm.

Deci eu propun Parlamentului să votăm ca votul să fie la ora 15.30.

Cine este pentru acest lucru, vă rog să votați.

Majoritatea.

Da, poftim, numărați voturile. Numărați voturile pentru amînarea votului la 15.30. (*Gălăgie în sală.*) De acord, stimați colegi, sînt de acord.

Poftim, numărătorii, să ne spună cine a votat pentru ora 15.30.

Eu văd de aici că e majoritatea, dar dacă doresc colegii să fie anunțat votul, poftim, anunțați-l.

Domnule Sîrbu,

Domnule Mitriuc,

Poftim.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 2.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Sîrbu.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 29.

Voce din sală:

Cît?

Domnul Valeriu Ghilețchi:

– 21.

N u m ă r ă t o r i i:

– 7.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

– 7.

– 38.

Deci cu majoritatea celor prezenți în sală, ora votului va fi la 15.30 astăzi.

Pînă atunci aveți pauză, puteți să luați masa.

De procedură.

Poftim, de procedură, domnule Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

La cererea fracțiunii, rog să fie renumărate voturile în sectorul nr.2. Nu sînt 39 de voturi. Regulamentar cer.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

21 de voturi au fost anunțate, nu 39 de voturi.

Stimați numărători,

Eu supun votului încă o dată amînarea votului la 15.30.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Și să fie renumărate voturile. Poftim.

Domnule Diacov,

Înțeleg că propunerea fracțiunii este la 15.00 sau la 15.30? Pentru că... 15.30, așa am anunțat.

Domnule Sîrbu,

Anunțați încă o dată voturile în sectorul dumneavoastră.

Iată și domnul Creangă este aici.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 31.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Sectorul nr. 3,

Cîți au votat? În sectorul nr.3?

Avem 40 „pentru”. Deci votul, repet, va fi la ora 15.30.

O altă chestiune de procedură este Ora Guvernului. De aceea, votul este anunțat pentru 15.30, dar **acum anunț Ora Guvernului.**

Cei care au întrebări în adresa Guvernului, pot să le adreseze doar după o scurtă pauză pînă cînd lucrurile se vor liniști în sală, ca să ne auzim unii pe alții.

Doamnă Bodnarencu,

Dumneavoastră aveți o întrebare în adresa Guvernului?

Da, poftim, aveți microfonul.

Doamna Elena Bodnarencu:

Adresez întrebarea Primului ministru al Republicii Moldova, domnului Pavel Filip.

Activitatea artistică publică „Noaptea muzeelor” a fost organizată de trei ori de Colegiul de Arte „Nicolai Botgros”, Soroca, în parteneriat cu

Secția cultură și turism, Soroca, și Consiliul raional Soroca. În toate aceste ediții organizatorii sufereau din lipsa de finanțare și cota de realizare nu a fost mai mare de 60%.

La a patra ediție un partener strategic al proiectului a venit cu propunerea de a participa la concursul de granturi pentru proiecte culturale 2018, organizat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. Din circa 260 de proiecte depuse la minister câștigătoare au fost 91, printre care era și proiectul „Noaptea muzeelor” în Cetatea Soroca.

Proiectul a fost scris timp de trei luni, 30 de pagini de motivații, documente, tabele de acțiuni, obiective, rezumat, grafice și formularea. Lucrul asupra proiectului a fost început în septembrie 2017 și finisat a fost la realizarea lui 17 mai 2018.

Nu este un secret, suma pe care trebuie să ne-o acorde Ministerul Educației, Culturii și Cercetării asta a fost 30 mii de lei, destinați pentru următoarele cheltuieli: onorarii (coreografi, regizori, scenarist, contabil, trupa de teatru); închirieri: spații, utilaje masă, diurnă, decoruri, costume, standuri, lumini, publicitate, editare, remunerarea personalului. Sînt cheltuieli specifice unui proiect cultural de o importanță destul de mare.

Aceste cheltuieli, în mod normal, trebuiau achitate odată cu oferirea materialelor sau serviciilor de către prestator. Contractele au fost semnate, activitatea a fost organizată cu succes, au participat în jur de două mii de persoane, unica ce a rămas nu este achitată suma 30 mii de lei de către minister.

Și eu mă adresez către Guvernul Republicii Moldova ca să-și onoreze datoria și să facă față promisiunilor sale pentru câștigătorul proiectului guvernamental.

Este prima întrebare.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Doriți răspuns în scris la întrebare?

Doamna Elena Bodnarencu:

Doresc răspuns în scris și în sala de plen a Parlamentului.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

A, și în sala de plen.

Doamna Elena Bodnarencu:

Da.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Notat. A doua întrebare.

Doamna Elena Bodnarencu:

A doua întrebare este adresarea profesorilor de educație fizică din raionul Soroca, care exprimă un dezacord în legătură cu proiectul Ministerului Educației de excludere a notării elevilor la disciplina educație fizică.

Ei solicită organizarea comisiei speciale a Parlamentului și Guvernului pentru ca să fie analizată această situație și să fie revăzută. La scrisoare sînt anexate 26 de semnături.

Și eu solicit ministerului să fie prezentat răspunsul la întrebarea dată tot în sala de plen a Parlamentului.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, doamnă Bodnarencu.

Domnul Iurie Țap.

Domnul Iurie Țap:

Întrebarea mea este adresată Guvernului și ține de problema întreținerii drumurilor naționale.

Revin la problemele legate de drumul național R13 Bălți–Rîbnița, în special este vorba despre segmentul Bălți–Gura Camencii. Chiar dacă a fost reparat ceva mai mult de o lună de zile pe anumite segmente, în parte în satul Gura Camencii și segmentul Gura Camencii–Florești sînt deja deteriorate și creează probleme serioase și pericole pentru circulația rutieră.

Pe de altă parte, în discuții cu cetățenii din Gura Camencii, din Florești s-au arătat revoltați la irosirea, de fapt, a mijloacelor în acest context.

De aceea solicitarea mea este către Guvern de a găsi posibilitate să-și onoreze obligațiunile. Acest drum nu a fost reparat capital de ceva mai mult de 20 de ani și este într-o stare deplorabilă.

Voi remarca și astăzi au fost alocate 100 de milioane pentru autoritățile publice locale altele, anterior, la fel, sute de milioane au fost alocate pentru diferite scopuri, doar că Guvernul nu-și onorează obligațiunile pe care le are de întreținere în stare bună a drumurilor naționale.

A doua întrebare către Ministerul Economiei...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

La prima întrebare, domnule Țap, am vrut să vă întreb, solicitați răspuns în scris?

Domnul Iurie Țap:

Exact. În scris și în plenul Parlamentului.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Și în plen.

Domnul Iurie Țap:

Și voiam s-o zic odată cu finalizarea celei de a doua întrebări.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Am înțeles. Bun.

Domnul Iurie Țap:

Deci este vorba de, la fel, întreținerea drumurilor naționale. Și vreau să le spun celor de la Ministerul Economie și în parte domnului ministru, că în pofida faptului că plouă slab de tot, buruienile au proprietatea de a crește și pe unele segmente buruienile, spinii depășesc barierele de protecție. În parte le-ași recomanda să facă o deplasare pe segmentul Sărăteni–Soroca, care este reparat pe bani americani, dar care la acest capitol prezintă probleme mari. Unele indicatoare rutiere riscă, în scurt timp, să fie acoperite de aceste buruieni și de spinii care sînt foarte mari.

Și mă întreb: domnule ministru și cei responsabili, nu știu că acesta este un lucru elementar? Solicit să se întreprindă măsurile respective și pe alte segmente.

Și răspunsul, după cum spuneam, să fie prezentat în scris, dar și în plenul Paramentului, pentru ca să pot la întîlnirile cu cetățenii să le arăt acest răspuns, să putem face diferența între ceea ce se spune și ceea ce se face.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Și eu vă mulțumesc.

Notat.

Domnule Boțan,

Poftim.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc.

Întrebare către Guvern.

Recent, atribuțiile de înregistrare și modificare în actele statutare ale organizațiilor necomerciale, au trecut de la Ministerul Justiției la Agenția de Servicii Publice. Pînă la această reformă, înregistrarea modificărilor, de exemplu, cu privire la alegerea conducătorilor organizațiilor necomerciale, asociații obștești, cultele religioase, comunități religioase se efectua contra unei taxe de 90 de lei, taxă de stat.

După ce a trecut acest... această atribuție în competența Agenției Servicii Publice, costul acestui serviciu, conform ordinului emis de către Agenția Servicii Publice nr. 350 din 29 mai 2018, care este un act intern subordonat legii, constituie 1149 lei, plus 110 lei taxă pentru extras.

Reliefăm că asociațiile obștești își desfășoară activitatea în scopul realizării și apărării drepturilor civile, economice, sociale, dezvoltării activismului social și spiritului de inițiativă al persoanelor.

În acest sens, menționăm că asociațiile obștești sînt de utilitate publică și majoritatea membrilor sînt persoane voluntare: adolescenți, tineri, persoane cu dizabilități și altele.

Întrebarea este: domnilor guvernanți, această optimizare este oare în beneficiul cetățenilor? Asta reprezintă politica de promovare și susținere a tineretului, voluntariatului, activităților extracurriculare, educative sau este o cu totul altfel de activitate, deoarece s-a impus o majorare nejustificată?

În ordinea celor expuse, solicităm rezolvarea acestei probleme, iar despre măsurile întreprinse să fiu informat în scris.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Mulțumim, domnule Boțan.

Notat. Alte întrebări nu sînt.

Stimați colegi,

Așa cum am decis aici, în plen, revenim la ora votului, la 15.30.

Vă doresc tuturor poftă bună.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Valeriu Ghilețchi:

... Cer scuze pentru această întîrziere.

Rog încă o dată toți să-și ocupe locurile.

Numărătorii,

Să anunțe prezența deputaților în sală.

Și apoi purcedem la procedura de vot. (*Gălăgie în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 18.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Avem 66 deputați prezenți în sală.

Majoritatea simplă pentru prima lectură – 34 de voturi.

Încep cu votări în prima lectură.

Se supune votului proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului adițional Nagoya-Kuala Lumpur privind răspunderea și repararea prejudiciului la Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea, proiectul nr. 24 din 7 februarie 2018, sub nr. 7 în ordinea de zi.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Majoritatea, practic, unanim.

Comisia a propus să votăm în două lecturi. Dacă nu sînt obiecții, propun votarea și în lectura a doua.

Cine este pentru a vota acest proiect de lege în lectura a doua, vă rog să votați.

Și să anunțați rezultatele votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 18.

Sectorul nr. 2 – 36.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Cu 67 de voturi, proiectul de Lege nr. 24 din 7 februarie 2018 a fost adoptat în lectura a doua și ultima.

Supun votului proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Saint Kitts și Nevis privind abolirea regimului de vize pentru posesorii pașapoartelor diplomatice, oficiale, de serviciu și ordinare, proiectul nr. 160 din 22 mai 2018.

Cine este pentru susținerea acestui proiect în prima lectură?

Majoritatea.

Comisia a propus votarea acestui proiect și în lectura a doua. Dacă nu sînt obiecții? Nu sînt.

Cine este pentru a susține acest proiect în lectura a doua, vă rog să votați.

Și numărătorii,
Să anunțați rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 18.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Cu 66 de voturi, proiectul nr. 160 din 22 mai 2018 a fost adoptat în lectura a doua și ultima.

Supun votului proiectul de Lege privind combaterea insectelor defoliatoare și agenților patogeni ai bolilor în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”, proiectul nr. 106 din 30 martie 2018.

Cine este pentru aprobarea acestui proiect în primă lectură, vă rog să votați.

Mulțumesc.

Comisia a propus proiectul să fie supus votării în două lecturi.

Cine este pentru a susține acest proiect în lectura a doua, vă rog să votați.

Numărătorii,

Anunțați, vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 18.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Cu 66 de voturi, proiectul nr. 106 a fost adoptat în lectura a doua și ultima.

Supun votului în prima lectură proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 245 din 21 iulie 2006 privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial, proiectul nr. 159 din 21 mai 2018.

Cine este pentru a aproba acest proiect în prima lectură, vă rog să votați.

Majoritatea celor prezenți în sală au votat proiectul în prima lectură.

Următorul proiect propus pentru examinare în prima lectură este **proiectul de Lege pentru modificarea Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2018 nr. 280 din 15 decembrie 2017, proiectul de Lege nr. 165 din 24 mai 2018. Comisia a propus ca proiectul să fie examinat în prima lectură.**

Cine este pentru susținerea în prima lectură, vă rog să votați.

Majoritatea celor prezenți în sală au votat proiectul de lege în prima lectură.

Următorul proiect propus pentru a fi votat în prima lectură este **proiectul de Lege pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 nr. 281 din 15 decembrie 2017, proiectul nr. 166 din 24 mai 2018. Comisia a propus ca proiectul să fie susținut în prima lectură.**

Cine este pentru, vă rog să votați.

Mulțumesc.

Majoritatea celor prezenți în sală au votat acest proiect de lege.

Și avem un **proiect de Hotărâre**, pe care l-am prezentat din partea Biroului permanent, **legat de numirea domnului Veaceslav Nedelea în Comisia cultură, educație, cercetare, tineret și sport.**

Cine este pentru susținerea acestui proiect de hotărâre, vă rog să votați.

Majoritatea celor din sală au votat pentru acest proiect de hotărâre, proiectul este adoptat.

Revin la începutul ordinii de zi, voturi pentru lectura a doua.

Legea nr. 48 din 23 martie 2018 a fost remisă de Președintele Republicii Moldova. Comisia a examinat această lege și propune menținerea votului.

Cine este pentru menținerea votului cu privire la Legea nr. 48 din 23 martie 2018 și modificările ulterioare, proiectul nr. 875 din 19 aprilie 2018, vă rog să votați.

Și rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 3.

Sectorul nr. 2 – 36.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Cu 52 de voturi, legea a fost revotată și votul a fost menținut.

De asemenea, a fost remisă Parlamentului **Legea nr. 77 din 3 mai 2018 pentru modificarea articolului 51 alineatul (1) din Legea nr. 1453 cu privire la notariat, proiectul nr. 1138 din 18 mai 2018. Comisia a propus menținerea votului Parlamentului.**

Cine este pentru menținerea votului Parlamentului, vă rog să votați.

Și numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 3.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Cu 51 de voturi, Parlamentul își menține votul privind acest proiect de lege.

Legea nr. 70 din 26 aprilie 2018, de asemenea, a fost remisă Parlamentului de către Președintele Republicii Moldova, proiectul nr. 1175 din 23 mai 2018. Comisia propune menținerea votului pe marginea acestui proiect de lege.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Și numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 3.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Cu 51 de voturi, proiectul de Lege nr. 1175 din 23 mai 2018 a fost revotat și votul astfel a fost menținut.

Da, doamnă Apolschii,

Vă rog.

Doamna Raisa Apolschii:

Vroiam, pentru stenogramă, să fac o mică precizare la recentul proiect votat. Comisia parțial a acceptat obiecțiile... deci în condițiile raportului comisiei, ca să nu ne repetăm, dar mențiunea asta cred că este necesară pentru stenogramă.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc foarte mult, doamnă Apolschii.

Într-adevăr, pentru stenogramă.

Mulțumesc că mi-ați făcut această precizare.

Deci votul este pentru raportul prezentat de comisie, adică în condițiile raportului prezentat de comisie și a sintezei, pentru că parțial unele obiecții ale Președintelui au fost acceptate.

Următorul proiect de lege este proiectul de lege sub nr. 5 din ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru modificarea și completarea articolului 40 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241 din 15 noiembrie 2007, proiectul nr. 137 din 2 mai 2018.**

Comisia economie, buget și finanțe a propus să fie votat în lectura a doua acest proiect de lege.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Și rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 3.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Cu 51 de voturi, proiectul de Lege nr. 137 din 2 mai 2018 a fost adoptat în lectura a doua și ultima.

Dacă nu greșesc, a rămas un singur proiect de lege legat de Legea bugetului de stat pentru anul 2018.

Domnul Mudreac avea amendamente. Era vorba de 4 amendamente. Dacă vreți să prezentați aceste amendamente, domnule Mudreac, și le voi supune votului pe fiecare în parte.

Domnul Radu Mudreac:

Da, vă mulțumesc.

Eu vreau să mă adresez Parlamentului, plenului cu această rugămintă de a susține amendamentul ce prevede alocarea mijloacelor financiare pentru Unitatea Administrativă Găgăuzia pentru lucrările de amenajare a drenajului străzilor din municipiul Comrat, ceea ce ține de 4 milioane de lei.

Stimați colegi,

Cu două săptămîni în urmă, comisia a avut o ședință de lucru la sudul republicii în orașul Comrat și în alte localități ale Găgăuziei, unde a fost într-o vizită anume la... un sector din localitatea, anume din orașul Comrat. Ceea ce am văzut la fața locului, într-adevăr, este strigător la cer. Este o situație, putem să-i spunem excepțională, și anume 2 mii de case de locuit stau în apă. Noi ce am văzut acolo la fața locului necesită ca să fie luată o hotărîre de urgență. În caz contrar, dacă noi nu alocăm aceste 4 milioane, o să ajungem în situația cînd o să fie nevoie de 400 de milioane.

Reieșind din situația că este o situație agravantă și este de urgență... bugetul local al primăriei localității... orașului Comrat nu are această posibilitate ca să hotărască această situație.

Amendamentul văd că este stipulat în sinteză, că este semnat de către mine. Amendamentul este semnat de către toți membrii comisiei din toate fracțiunile și e un amendament al comisiei. De aceea, eu rog ca Parlamentul să ia o atitudine destul de serioasă față de situația care este creată acolo și să acceptăm aceste 4 milioane.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Eu vreau să-l întreb pe domnul Creangă, ca președinte al comisiei, dacă ar putea să ne spună care este opinia comisiei și opinia Guvernului vizavi de acest amendament.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu cred că fiecare autor, eu chiar îl rog respectuos să prezinte deodată și poziția comisiei, este sinteza în față, este și poziția Guvernului. Atît Guvernul, cît și comisia nu a susținut acest amendament.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dacă pentru plen este clar amendamentul propus de domnul Mudreac, eu vreau să-l supun votului cu remarca care s-a făcut că Guvernul și comisia este împotrivă.

Cine este pentru a susține acest amendament vă rog să votați.

Voturi insuficiente în susținerea acestui amendament.

Domnule Mudreac,

Mergem mai departe. (*Voci din sală.*)

E regulamentar, domnule Diacov. Haideți să respectăm dreptul deputaților și al fracțiunii. Amendamentele care nu au fost susținute pot fi supuse votului în plen.

Domnule Mudreac,

Da, microfonul, iertați-mă, credeam că vi l-au conectat.

Domnul Radu Mudreac:

Eu vă mulțumesc de atitudinea serioasă de amendamentul precedent, pentru că nici acei ce au semnat amendamentul nu l-au susținut.

Și Guvernul, dacă ar fi ieșit la fața locului, avea să aloce bani fără amendamentul nostru.

Un alt amendament care este supus, este ceea ce ține cu alocarea a două milioane de lei, și anume pentru compensarea din scoaterea din circuit a două hectare de teren agricol pentru Mănăstirea „Nașterii Domnului din Taraclia”.

Proiectul de lege a fost aprobat în primă lectură. Guvernul a recomandat... eu am avut o discuție cu Guvernul ca anume să revenim cu acest amendament la rectificarea bugetului ca să... după cum s-a menționat și aici, ca să nu creăm un precedent. De aceea și am venit, ca urmare a discuției cu Guvernul și cu Președintele Parlamentului, anume pentru această modalitate de a soluționa această problemă. De doi ani de zile, proiectul stă în Parlament și nu s-a luat o atitudine față de această construcție, și anume Mănăstirea din Taraclia.

Eu rog ca creștinii să aibă o atitudine serioasă față de această situație.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Mudreac,

Nu e vorba de atitudine creștinească, ci e de una...

Domnul Radu Mudreac:

Eu nu am dat dreptul la replică nimănui. Eu am solicitat susținere.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Creangă,

Dacă ne dați informație cu privire la avizul Guvernului și supun votului.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Avizul Guvernului este unul negativ și, respectiv, comisia nu susține.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Cine este pentru susținerea amendamentului formulat de domnul Mudreac, vă rog să votați.

Voturi insuficiente pentru adoptarea acestui amendament.

Domnule Mudreac,

Dacă mai aveți, prezentați-le, vă rog.

Domnul Radu Mudreac:

Eu mai am două amendamente, dar, reieșind din atitudinea față de cele două precedente, mai bine nici nu le citesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bun. Atunci alte amendamente nu sînt.

Propun votarea proiectului de Lege cu privire la modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru anul 2018 în lectura a doua.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Și, numărătorii, să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 3.

Sectorul nr. 2 – 36.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Cu 52 de voturi, proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru anul 2018 a fost adoptat în lectura a doua și ultima.

Dacă nu greșesc, am epuizat, astfel, ordinea de zi pentru astăzi.

Declar ședința închisă.

Următoarea ședință a Parlamentului va avea loc săptămîna viitoare conform prevederilor Regulamentului.

Vă doresc un week-end frumos. Dumnezeu să vă aibă în pace. Multă sănătate tuturor.

Ședința s-a încheiat la ora 16.10.

Stenograma a fost pregătită spre publicare în Secția pentru lucrările plenului Parlamentului din cadrul Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului